

สรุปผลการเดินทาง ศึกษาดูงาน

เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค
การตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตร
ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ
และการคุ้มครองผู้บริโภค
ด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

ณ ด่านศุลกากรเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงราย
และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เขต ๓๔
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ของคณะกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงาน
“เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตร
ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศและการคุ้มครองผู้บริโภค
ด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ”
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ณ ด้านศุลกากรเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการ
โทรคมนาคม เขต ๓๔ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ของ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

จัดทำโดย

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค
สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
ข้อมูลหน่วยงาน	๗
ประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงาน ณ ด้านศุลกากรเชียงใหม่	๑๖
ประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงาน ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย	๓๒
สรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ	๓๙
รายนามคณะเดินทาง	๔๓
ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน	๔๔

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอโทษหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ การคุ้มครองผู้บริโภค พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเบื้องต้น และปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและแก้ไขปัญหาของผู้บริโภค รวมทั้งส่งเสริมและผลักดันให้มีการพัฒนากฎหมาย นโยบาย และมาตรการเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการข้างต้น ประกอบกับภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มีหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน อยู่ในหลายกระทรวง ซึ่งปัจจุบันปัญหาของผู้บริโภคมีความซับซ้อนมากขึ้น ในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะจากหลายสาขาวิชาซึ่งร่วมกัน ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโดยส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่งได้หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งได้ รวมทั้งการบริหารงานตามภารกิจไม่สามารถแก้ไขปัญหาบางอย่างได้ เพราะการจัดแบ่งโครงสร้างขององค์กรภาครัฐในปัจจุบันแต่ละองค์กรจะมีพันธกิจขององค์กรอยู่ ซึ่งจะทำให้แต่ละองค์กรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีอีกรูปแบบหนึ่งของการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นคือการบูรณาการในการทำงานของหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค การบูรณาการการทำงานจะช่วยให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างการทำงานของแต่ละหน่วยงาน เป็นการขจัดความซ้ำซ้อนของงานที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างแท้จริง

นอกจากการคุ้มครองผู้บริโภคมีหน่วยงานกลางแล้ว ยังมีการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนภูมิภาคที่กระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของหน่วยงานส่วนกลาง ในการทำหน้าที่ประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมไปถึงส่วนท้องถิ่น ที่จะช่วยขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานให้เกิดการปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคมีหน้าที่และอำนาจพิจารณากลับกรองเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือนำเสนอต่อส่วนกลางพิจารณาใช้อำนาจดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคติดตามและสอดส่องพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค และอาจจัดให้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือบริการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค ประสานงานกับส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนในพื้นที่ ที่มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ส่งเสริมและพัฒนาและสนับสนุนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน และเครือข่ายด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็น

การป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเยี่ยมเยียน พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค
๒. รับฟังการดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนภูมิภาค
๓. ศึกษาวิธีการตรวจสอบสินค้าอุปโภคและบริโภคที่นำเข้ามาจากต่างประเทศผ่านด่านศุลกากร สะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
๔. ศึกษาปัญหาสัญญาณของประเทศเพื่อนบ้านรुक้าเข้ามาในประเทศไทยที่ทำให้เสียค่าบริการระหว่างประเทศในอัตราที่สูง การจัดทำมีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation : USO)
๕. เพื่อประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง อันจะนำมาซึ่งการทำงานเชิงบูรณาการในการแก้ไขปัญหาของผู้บริโภคระหว่างหน่วยงานในส่วนภูมิภาค

วิธีการดำเนินการ

๑. เดินทางไปเยี่ยมเยียน พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติส่วนภูมิภาค สำนักงานศุลกากร ด่านตรวจโรคพืช ด่านตรวจอาหารและยา เป็นต้น โดยมีประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังนี้

(๑) ศึกษาการตรวจสอบอุปโภคและบริโภคที่นำเข้ามาจากต่างประเทศผ่านด่านศุลกากร สะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(๒) ปัญหาสัญญาณของประเทศเพื่อนบ้านรुक้าเข้ามาในประเทศไทยที่ทำให้เสียค่าบริการระหว่างประเทศในอัตราที่สูง และการจัดทำมีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation : USO)

๒. จัดทำรายงานสรุปผลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ต่อไป

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. คณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งรับฟังการดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนภูมิภาค

๒. รับทราบข้อมูลวิธีการตรวจสอบสินค้าอุปโภคและบริโภคที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ผ่านด่านศุลกากรสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

๓. รับทราบวิธีการแก้ไขปัญหาสัญญาณของประเทศเพื่อนบ้านรुक้าเข้ามาในประเทศไทย ที่ทำให้เสียค่าบริการระหว่างประเทศในอัตราที่สูง และการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (Universal Service Obligation : USO)

*****

กำหนดการเดินทางศึกษาดูงาน

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการพร้อมกัน ณ อาคารผู้โดยสาร ๒ ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง
- เวลา ๐๘.๑๕ นาฬิกา - คณะกรรมการออกเดินทางไปยังท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยสายการบินนกแอร์เที่ยวบินที่ ดีดี ๑๐๐
- เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๑.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางไปยังอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมการพักรับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางถึงด่านศุลกากรเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรค โดยมีผู้ให้การต้อนรับดังนี้
๑. นายอำเภอเชียงของ
  ๒. นายด่านศุลกากรเชียงของ กรมศุลกากร
  ๓. หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
  ๔. หัวหน้าด่านตรวจพืชเชียงของ กรมวิชาการเกษตร
  ๕. ประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงราย
- เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการชมการสาธิตการตรวจหาสารพิษจากสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศโดยผ่านด่านศุลกากรเชียงของ
- เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางไปยังอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเย็น ณ ร้านหล้าลำเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา - เดินทางถึงที่พักโรงแรมนาคนคราเชียงราย

วันศุกร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางออกจากโรงแรมนาคนคราเชียงราย ไปยังศาลากลางจังหวัดเชียงราย
- เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางถึงสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ อาคารศาลากลางจังหวัดเชียงราย เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

โดยมีผู้ให้การต้อนรับดังนี้

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
  ๒. ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านอิมปลาเผา เชียงราย
- เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางไปเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์โครงการหลวง
ณ ร้านโครงการหลวง สาขาเซ็นทรัลพลาซาเชียงราย
- เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์โครงการหลวง
ณ ร้านโครงการหลวง สาขาเซ็นทรัลพลาซาเชียงราย
- เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางไปยังสนามบินนานาชาติ
แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมการเดินทางกลับท่าอากาศยานนานาชาติ
ดอนเมือง โดยสายการบินไทยแอร์เอเชีย เที่ยวบินที่
เอฟที ๓๒๐๘
- เวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองโดยสวัสดิภาพ
-

การค้าชายแดนในเส้นทางทางหลวงนานาชาติที่เชื่อมโยงระหว่าง ไทย - ลาว - จีน

การขนส่งสินค้าทางบกผ่านถนน R3a (ไทย-ลาว-จีน) หลังจากเปิดใช้สะพานข้ามแม่น้ำโขงผ่านด่านอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ได้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นกับการค้าชายแดนของจังหวัดเชียงราย เนื่องจากสามารถที่จะขนส่งสินค้าด้วยรถยนต์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว แม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้างแต่ที่ผ่านมารัฐบาลของทั้ง ๓ ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และประเทศจีน พยายามเจรจาทางแก้ไขมาโดยตลอด ส่งผลทำให้การนำเข้าและส่งออกสินค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงของ มีปริมาณและมูลค่าการค้าสูงที่สุดใน ๓ ด่านการค้าชายแดนของจังหวัดเชียงราย ที่ประกอบด้วยด่านศุลกากรเชียงของ ด่านศุลกากรเชียงแสน และด่านศุลกากรแม่สาย

การค้าชายแดนของจังหวัดเชียงราย ที่ผ่านด่านศุลกากรเชียงของได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากสินค้าที่มีการค้าระหว่างกันส่วนใหญ่คือ สินค้าเกษตร ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทผักสดและผลไม้สดจากประเทศจีน ทั้งนี้พบว่าผักและผลไม้สดนำเข้าจากประเทศจีนแทบทั้งหมด โดยมีปลายทางที่ตลาดค้าส่งขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล ก่อนจะกระจายออกไปจำหน่ายให้กับผู้บริโภคทั่วประเทศ ตั้งแต่ในห้างค้าปลีก ค้าส่ง ไปจนถึงในตลาดสดต่าง ๆ ขณะบางส่วนถูกส่งผ่านแดนต่อไปยังประเทศที่ ๓ ในภูมิภาคอาเซียน

เช่นเดียวกับสินค้าไทยที่ส่งออกไปยัง สปป.ลาวและประเทศจีนเป็นสินค้าเกษตร สินค้าส่วนใหญ่เป็นยางพาราและผลไม้สด (ทุเรียน-มังคุด) ทั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่สินค้าไทยที่ส่งออกไปผ่านด่านศุลกากรเชียงของ มีปลายทางอยู่ที่ศูนย์กระจายสินค้าในจังหวัดสิบสองปันนาและนครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ประเทศจีน ซึ่งทำให้ในระยะหลัง ๆ มีนักท่องเที่ยวจากประเทศไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดสิบสองปันนา เมื่อเดินชมในตลาดจะพบสินค้าจากประเทศไทยมากขึ้นทุกปี

ในการตรวจสอบสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศและส่งออกต่างประเทศผ่านด่านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ด้านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย

พื้นที่รับผิดชอบ

ควบคุมดูแลพื้นที่ที่เป็นเขตแดนทางบกติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (แขวงบ่อแก้ว และแขวงไชยะบุรี) ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศ ตามแนวชายแดนที่เป็นทั้งแนวลำน้ำแม่โขง และทางพื้นดิน ครอบคลุมพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดเชียงราย และ ๒ อำเภอ ของจังหวัดพะเยา

อำนาจหน้าที่ด้านศุลกากรเชียงของ

๑. ดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากร การจัดเก็บค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่น ๆ
๒. ควบคุมและตรวจสอบสินค้านำเข้าและส่งออก สินค้าถ่ายลำเสี่ยงสินค้าผ่านแดน และของติดตัวผู้โดยสาร
๓. ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งด้านคลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากร ตามกฎหมายศุลกากร เขตประกอบการค้าเสรี ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๔. สืบสวนและปราบปรามการกระทำความผิด ตามกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและ ความรับผิดชอบของด้านศุลกากรเชียงของ

ภารกิจหน้าที่

ด้านศุลกากรเชียงของนอกจากการปฏิบัติราชการในหน้าที่ตามปกติที่ได้รับมอบหมาย จากผู้บังคับบัญชาแล้ว ยังมีภารกิจอื่น ๆ ที่ได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงการคลัง กรมศุลกากร และจังหวัดเชียงราย ดังนี้

๑. โครงการกระทรวงการคลัง โปร่งใส ไร้ทุจริต

ด้านศุลกากรเชียงของร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกของบุคลากรให้ตระหนักถึงคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ไร้ทุจริต ทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวเงิน สิ่งของ และรวมถึงเวลาราชการ พร้อมปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรม รวมทั้งนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

๒. ประชุมร่วมกับภาครัฐและเอกชน

ด้านศุลกากรเชียงของ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนประจำด้านศุลกากรเชียงของ (ครอ.) ตามนโยบายกรมศุลกากรขึ้นเป็นประจำเพื่อประชุมร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการรับทราบปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร ระหว่างเจ้าหน้าที่ศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง การท่าเรือ เจ้าหน้าที่กักพืช พาณิชย์อำเภอ กรมการขนส่ง รวมทั้งผู้ประกอบการนำเข้าและส่งออก และตัวแทนออกของ

๓. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และสารตั้งต้น

ด้านศุลกากรเชียงของ ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ประสานงานและร่วมปฏิบัติการกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และตำรวจ ในการตรวจตรา ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้ายาเสพติดให้โทษ หรือส่งออกสารตั้งต้นที่ผลิต นอกจากนี้ ยังมีการลาดตระเวนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามโครงการ BLO ที่ได้รับการสนับสนุนจากสหประชาชาติ

๔. ประสานงานและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ

ด้านศุลกากรเชียงของ ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประสานงานไทย-ลาว มีการประชุมร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาระหว่าง ๒ ประเทศ มอบอุปกรณ์ศึกษาและกีฬา รวมทั้งจัดแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ไทย-ลาว

๕. ประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

ด้านศุลกากรเชียงของ ได้แต่งตั้งคณะทำงานประชาสัมพันธ์ออกไปดำเนินการประชาสัมพันธ์กฎระเบียบภายใต้ พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2560 เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๖. รับผิดชอบต่อสังคม

ด้านศุลกากรเชียงของ ได้จัดกิจกรรม CSR อย่างสม่ำเสมอโดยการออกไปบริจาคสิ่งของแก่โรงเรียนยากจน คนชราและเด็กกำพร้า นอกจากนี้ยังมีการคัดแยกขยะตามนโยบายรัฐบาลเพื่อลดมลพิษอีกด้วย

ด้านอาหารและยาเชียงของ กระทรวงสาธารณสุข

สำนักด้านอาหารและยา เป็นหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายในการควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ได้คุณภาพและถูกกฎหมาย อันได้แก่ ยา อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตราย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และยาเสพติด

สำนักด้านอาหารและยา ได้กำหนดวางแผนยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ เพื่อ มุ่งพัฒนาองค์กร ให้ก้าวไปสู่องค์กรที่มีมาตรฐาน การปฏิบัติงานที่เทียบเท่าสากล ด้วยการพัฒนาระบบการตรวจสอบและควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์ สุขภาพ ด้วยวิธีการที่ทันสมัยและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วกันพร้อมทั้งได้มี การอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการ และวิธีปฏิบัติงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาพัฒนาระบบการทำงาน ให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีระเบียบแบบแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการตรวจสอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและเป็นการพัฒนาหน่วยงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้บุคลากรในหน่วยงาน มีศักยภาพในการทำงานเพิ่มขึ้นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และอนาคต

การดำเนินการอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพนำเข้า ด้านอาหารและยาเข้าทะเบียน เอกสารอื่นๆ ให้ถูกต้องตรงกับสินค้านำเข้า นอกจากนี้สำนักด้านอาหารและยา ได้ปฏิบัติการเชิงรุก ณ ด้านอาหารและยาทุก ๆ แห่งนั้นคือ ตรวจสอบสินค้านำเข้า ณ ตู้เก็บสินค้านำเข้าหรือตู้คอนเทนเนอร์เพื่อป้องกันการสำแดงเท็จ และดำเนินการตามกฎหมายกับสินค้านำเข้าที่ลักลอบนำเข้าซุกซ่อนอยู่ เก็บตัวอย่างส่งวิเคราะห์เบื้องต้น และส่งตรวจโดยเก็บจากตู้คอนเทนเนอร์โดยตรง

สำนักด้านอาหารและยา ดำเนินการสนับสนุนนโยบาย Food Safety ของรัฐบาล ตรวจสอบอาหารนำเข้าทุกชิปเมนต์ ดำเนินการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์สุขภาพ ตามมาตรฐานสากล ตรวจสอบเบื้องต้นทางจุลินทรีย์ ตรวจสอบโดยเครื่อง IR ตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยชุดทดสอบหาสารเคมีตกค้าง เช่น ยาฆ่าแมลง สารกันบูด สารไนโตรฟูแลน เป็นต้น เก็บตัวอย่างส่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กักกันสินค้านำเข้าที่มีปัญหา ดำเนินคดีกับผู้กระทำฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทำลายสินค้าที่พบสารปนเปื้อน ตรวจจับการลักลอบนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ ณ ด่านอาหารและยา ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและชายแดน

นอกจากนั้น สำนักด่านอาหารและยา ยังได้มีการอำนวยความสะดวกทางการค้า ด้วยการจัดตั้งด่านในการตรวจสอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ด่านชายแดนทั่วราชอาณาจักรปัจจุบัน กองงานด่านอาหารและยา มีด่านอยู่ในความรับผิดชอบทั่วประเทศทั้งสิ้น ๓๕ ด่าน

อำนาจและหน้าที่ของด่านอาหารและยาเชิงของ

๑. ควบคุมและตรวจสอบการนำเข้า การนำเข้าผ่าน และการส่งออกผลิตภัณฑ์สุขภาพ ให้เป็นไปตามหลักวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ป้องกันและป้องปรามการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค รวมทั้งเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์จากเทคโนโลยีใหม่และผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงด้านคุณภาพมาตรฐาน

๓. พิจารณานุญาตการนำเข้าผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๔. พัฒนาห้องปฏิบัติการด่านอาหารและยาให้มีประสิทธิภาพ

๕. เป็นศูนย์ประสานและจัดการข้อมูลการนำเข้าและการส่งออกจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๖. ศึกษา วิจัย และพัฒนาระบบการตรวจสอบและกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพนำเข้าให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๗. เป็นหน่วยงานหลักของสำนักงานในการดำเนินงานด้านการต่างประเทศเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๘. ให้คำปรึกษาแนะนำข้อกฎหมายและวิธีปฏิบัติในการนำเข้าและการส่งออกผลิตภัณฑ์สุขภาพ

๙. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ด้านตรวจโรคพืชเชิงของ กรมวิชาการเกษตร

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร มีหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ดังนี้

(ก) ควบคุมการนำเข้า ส่งออก และการเคลื่อนย้ายพืชตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช

(ข) ควบคุมการผลิตและการจำหน่ายพันธุ์พืชตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช

(ค) ควบคุมการผลิตและการจำหน่ายปุ๋ยตามกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย

(ง) ควบคุมการผลิตและการจำหน่ายวัตถุมีพิษตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

(จ) ให้บริการการนำเข้าและการส่งออกสินค้าเกษตร

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แบ่งงานออกเป็น ๑ ฝ่าย ๗ กลุ่ม และด้านตรวจพืช ดังนี้
ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานสารบรรณ งานงบประมาณ งานการเงินบัญชีและ
พัสดุ งานบุคคล และงานธุรการทั่วไป

กลุ่มบริหารโครงการวิจัย มีหน้าที่วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานวิจัย และประสานงาน
เกี่ยวกับงานวิจัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มวิชาการ มีหน้าที่ศึกษา วิจัยและพัฒนาวิชาการเกี่ยวกับการควบคุมพืชวัสดุ
การเกษตร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่ได้รับผิดชอบ ให้คำปรึกษา ประสานงานและร่วม
ดำเนินงานเกี่ยวกับหน่วยงานภายในและภายนอกสำนัก

กลุ่มควบคุมปุ๋ย มีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย อันได้แก่

- ศึกษา พัฒนาหลักเกณฑ์ มาตรการ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติ และวิธีการในการ
อนุญาตและขึ้นทะเบียน เกี่ยวกับการประกอบกิจการนำเข้า ส่งออก ผลิต ขยายและนำผ่านปุ๋ยเคมี
ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ในราชอาณาจักรให้เป็นไปตามหลักวิชาการตามข้อกำหนดของกฎหมาย

- ศึกษา วิจัย พัฒนาหลักเกณฑ์ มาตรการ วิธีการเพื่อให้เกิดระบบควบคุมกำกับดูแลการ
ผลิตและการ นำเข้าปุ๋ยเคมี ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพดีถูกต้องตามหลักวิชาการให้บริการ
ประชาชนและควบคุม กำกับ ดูแลผู้ประกอบการค้าปุ๋ยให้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

กลุ่มควบคุมพันธุ์พืช มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนามาตรการ วิธีปฏิบัติควบคุมและ
กำกับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต การกำหนดหมายเลขเมล็ดพันธุ์ ควบคุมและตรวจสอบคุณภาพเมล็ด
พันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช

กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนามาตรการ กฎระเบียบ วิธีการ
ปฏิบัติควบคุมและกำกับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตทะเบียนวัตถุอันตราย ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุ
อันตราย

กลุ่มสารวัตรเกษตร มีหน้าที่ ควบคุม และกำกับเกี่ยวกับการผลิต การรวบรวม การ
จำหน่าย และการใช้รับจ้างซึ่งวัตถุอันตราย ปุ๋ยเคมี และเมล็ดพันธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย ปุ๋ย และ
พันธุ์พืช

กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร มีหน้าที่ศึกษา วิจัย และพัฒนากระบวนการเกี่ยวกับการ
ส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืชให้สอดคล้องกับ มาตรการด้านสุขอนามัยพืช และข้อกำหนดในการนำเข้า
ของประเทศผู้นำเข้า ให้บริการส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืชตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช ประสานงาน
และดำเนินการเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืช

ด้านตรวจพืช มีหน้าที่ ควบคุม ตรวจสอบพืช ผลิตผลพืชและวัสดุการเกษตรที่นำเข้า
นำผ่านและส่งออกตามกฎหมาย ว่าด้วยการกักพืช วัตถุอันตราย ปุ๋ย พันธุ์พืช ณ ด้านตรวจพืช
ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการนำเข้าพืชผลิตพืชผลพืชและวัสดุการเกษตร

ปัญหาสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือในบริเวณพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศมาเลเซีย เป็นต้น อาจถูกเรียกเก็บค่าโทรศัพท์ข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “ค่าโรมมิ่ง” ในราคาที่สูงถึงนาทีละประมาณ 30 บาท ทั้งที่ไม่ได้เดินทางไปต่างประเทศ

สาเหตุเกิดขึ้นจากปัญหาการรบกวนกันของสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ระบบ GSM จากเครือข่ายผู้ให้บริการในประเทศเพื่อนบ้าน โดยเมื่อผู้ใช้บริการเปิดบริการโรมมิ่งอัตโนมัติไว้ ระบบจะค้นหาเครือข่ายเอง และเมื่อพบสัญญาณระบบ GSM ของผู้ให้บริการในประเทศเพื่อนบ้านก็จะเชื่อมต่อสัญญาณโดยอัตโนมัติ และเมื่อผู้ใช้โทรศัพท์มือถือโทรออกหรือรับสายในขณะที่โทรศัพท์ของตนเองมีการเชื่อมต่อสัญญาณดังกล่าว ก็จะทำให้ถูกคิดค่าบริการข้ามแดนระหว่างประเทศทันที

ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะพบว่า ผู้ใช้บริการสมัครใช้บริการโรมมิ่งไว้ในครั้งแรกแล้วไม่ได้แจ้งยกเลิก หรือไม่ได้สมัครแต่ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เปิดให้บริการโรมมิ่งโดยอัตโนมัติโดยผู้ให้บริการไม่รู้ตัว ทั้งนี้เนื่องมาจากความอัจฉริยะของโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นใหม่ โดยเฉพาะ “smartphone” ที่ทำให้เครื่องโทรศัพท์สามารถเชื่อมต่อสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศเพื่อนบ้านโดยอัตโนมัติ

สำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับดูแลในส่วนภูมิภาคที่คณะอนุกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงานคือ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมเขต ๓๔ (เชียงใหม่)

อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ (เชียงใหม่)

๑. งานตรวจสอบ มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ ดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบการครอบครองคลื่นความถี่ ตรวจสอบมาตรฐานทางเทคนิคของคลื่นความถี่และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม ตรวจสอบแก้ไขปัญหาการรบกวนคลื่นความถี่ และตรวจสอบการใช้คลื่นความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งตรวจค้น จับกุม และรวบรวมข้อเท็จจริง ตลอดจนตรวจพิสูจน์และเก็บรักษาเครื่องวิทยุคมนาคมของกลางเพื่อประกอบการดำเนินคดีตามกฎหมาย

๑.๒ ตรวจสอบใบอนุญาตในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม

๑.๓ รับเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ ตรวจสอบเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

๑.๕ จัดทำบันทึกรายงานผลการตรวจสอบในระบบฐานข้อมูล รวมทั้งนำเสนอรายงานผลการตรวจสอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. งานใบอนุญาต มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานด้านการอนุญาต ดังนี้

๒.๑ การออกใบอนุญาตในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒ ร่วมกับสำนักงาน กสทช. ภาค ในการส่งเสริมความเข้าใจและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบในการรับรู้ข่าวของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการวิทยุคมนาคม

๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. งานอำนวยการ

๓.๑ ปฏิบัติงานสารบรรณ และจัดทำหนังสือโต้ตอบทั่วไป รวมทั้งการจัดเก็บเอกสาร

๓.๒ จัดทำแผนต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนงบประมาณ แผนการจัดซื้อจัดจ้าง แผนควบคุมภายใน และจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานประจำปี เป็นต้น

๓.๓ ติดตามและจัดทำรายงานการดำเนินงานตามแผนต่างๆ อาทิ รายงานผลการดำเนินงาน รายงานการเบิกจ่ายงบประมาณ รายงานการจัดซื้อจัดจ้าง รายงานการควบคุมภายใน และรายงานตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานประจำปี เป็นต้น

๓.๔ ปฏิบัติงานพัสดุครุภัณฑ์ ได้แก่ จัดซื้อ จัดจ้าง ควบคุม ดูแลรักษา เบิกจ่าย ตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบพัสดุดังกล่าวประจำปี

๓.๕ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของสำนักงาน กสทช. เขต

๓.๖ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

*****

ประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงาน ณ ด้านศุลกากรเชียงใหม่ของ

พลเอก วสันต์ สุริยมงคล กรรมการและประธาน คณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่าการเดินทางมาศึกษาดูงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา โดยคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มีวัตถุประสงค์เพื่อเยี่ยมเยียน พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค และรับฟังการดำเนินงาน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในส่วนของภูมิภาค โดยเห็นว่าด้านศุลกากรเชียงใหม่เป็นด่านที่มีอัตราการนำเข้าผักและผลไม้จากประเทศจีนเป็นจำนวนมาก และได้มีการกระจายสินค้าไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาศึกษาต่อไป

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงใหม่ ได้กล่าวว่ายินดีต้อนรับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ที่ได้เดินทางมาศึกษาดูงาน “เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศและการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ” ณ ด้านศุลกากรเชียงใหม่ของ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ ขอแนะนำหน่วยงานที่เข้าร่วมการประชุม ดังนี้

๑. นายธนกร วิภาคกิจ ปลัดอำเภอหัวหน้างานสำนักงาน อำเภอเชียงใหม่

๒. นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงใหม่

๓. นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่

๔. นายสันติสุข ภูมิเงิน หัวหน้าด่านตรวจพืชเชียงใหม่

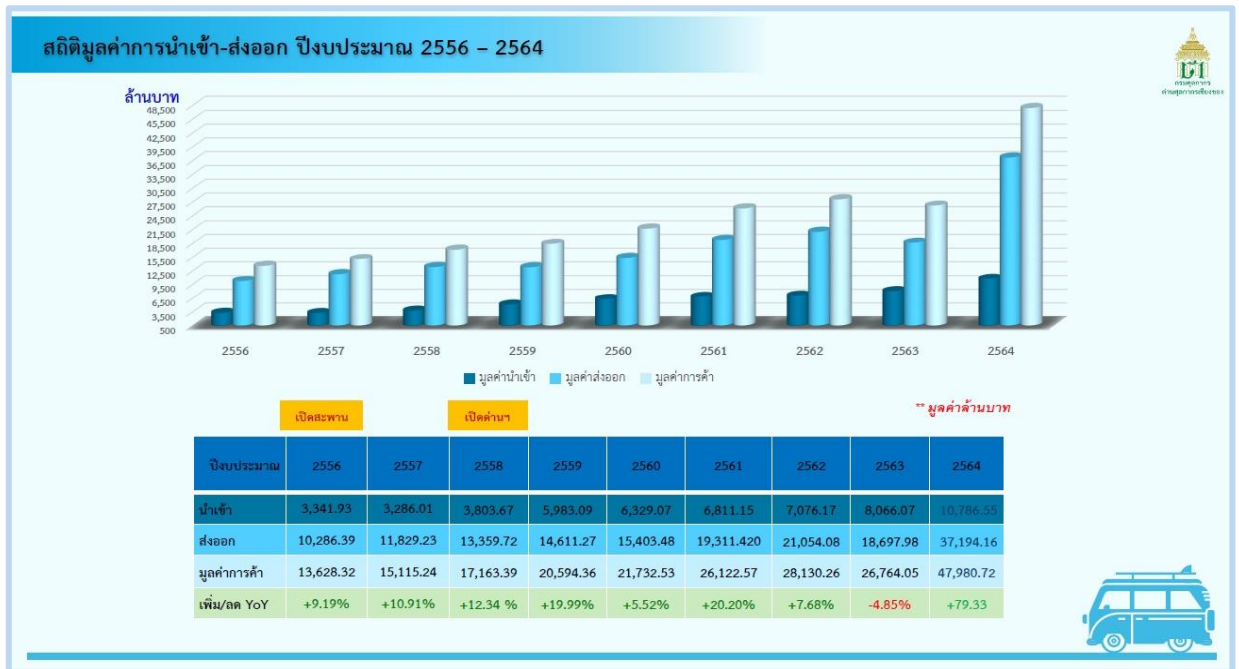
๕. นายธนิศร กระจุกพร รองประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่มีด้านศุลกากรจำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย ด้านศุลกากรแม่สาย ด้านศุลกากรเชียงใหม่ และด้านศุลกากรเชียงใหม่

สำหรับพื้นที่รับผิดชอบของด้านศุลกากรเชียงใหม่ มีเขตอำนาจในพื้นที่ ๔ อำเภอ ในจังหวัดเชียงใหม่ และ ๒ อำเภอในจังหวัดพะเยา โดยมีอาณาเขตติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว) และมีระยะทางที่ใกล้กับประเทศจีน (มณฑลยูนนาน) ประมาณ ๒๐๐ กว่ากิโลเมตร ในส่วนของหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของด้านศุลกากรประกอบด้วยด่านพรมแดนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของกระทรวงการคลังอิงจากกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะมีการประกาศจุดผ่านแดนถาวรที่อนุญาตให้ประชาชนสามารถเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศได้ โดยด้านศุลกากรมีด่านพรมแดนถาวรทั้งหมด ๕ แห่ง และจุดผ่อนปรน ๔ แห่ง ในปัจจุบันมีการเปิดทำการ ๔ แห่ง ประกอบด้วยด่านพรมแดนแห่งที่ ๑ (ท่าเรือบัก) ด่านพรมแดนแห่งที่ ๒ (ท่าเรือน้ำลึก) ด่านพรมแดนแห่งที่ ๓ (ท่าเรือน้ำลึก) และด่านพรมแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ ๔ (เชียงใหม่-เมืองห้วยทราย) ในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

รัฐบาลได้ประกาศห้ามมิให้บุคคลเดินทางข้ามชายแดนต่าง ๆ แต่ด่านศุลกากรเชียงของยังให้บริการ การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ซึ่งมีสถิติการนำเข้าและส่งออกสินค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงของตั้งแต่มี การเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔

ตารางสถิติมูลค่าการนำเข้า - ส่งออก ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๖๔

ประเภทของสินค้านำเข้าที่ผ่านแดนศุลกากรเชียงของ ๕ อันดับแรก ประกอบด้วย

๑. ผลไม้สด มูลค่า ๖,๐๐๗.๕๖ ล้านบาท
๒. ผักสด มูลค่า ๓,๔๒๙.๗๖ ล้านบาท
๓. ดอกไม้สด มูลค่า ๕๒๖.๖๔ ล้านบาท
๔. แร่ลิกไนต์ มูลค่า ๒๓๐.๙๙ ล้านบาท
๕. หินปูนบด มูลค่า ๘๑.๖๘ ล้านบาท

สำหรับสินค้าพวกผลไม้สดและผักสดจะถูกกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย ในส่วนสินค้าที่มีการส่งออกผ่านด่านศุลกากรเชียงของประกอบด้วย

๑. ผลไม้สด เช่น ทูเรียน มังคุด เป็นต้น มูลค่า ๒๙,๗๒๖.๓๕ ล้านบาท
๒. ผักสด มูลค่า ๑,๑๕๑.๓๒ ล้านบาท
๓. ข้าวสาร มูลค่า ๘๑๒.๓๙ ล้านบาท
๔. เครื่องอุปโภคบริโภค มูลค่า ๘๐๖.๗๒ ล้านบาท
๕. วัสดุก่อสร้าง มูลค่า ๖๘๗.๘๗ ล้านบาท

ในการตรวจสินค้านำเข้าและส่งออกที่เป็นสินค้าเกษตร ด้านศุลกากร เชียงของได้ร่วมกับด่านตรวจพืชเชียงใหม่ของ กรมวิชาการเกษตร และด่าน อาหารและยาเชียงใหม่ของ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ตรวจ สินค้าอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับได้นำเทคโนโลยีการตรวจสินค้าด้วยการ เอ็กซ์เรย์ (X-ray) รถบรรทุกสินค้า มีทั้งห้องปฏิบัติการ ณ ที่ตั้งและรถ เอ็กซ์เรย์ (X-ray) เคลื่อนที่

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ของ ได้ดำเนินงานร่วมกับด่านศุลกากร เชียงของ ในการตรวจสินค้าประเภทผักและผลไม้ที่มีการนำเข้าผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่ของ โดยการ ตรวจหาสารพิษตกค้าง ในการนี้จะได้นำเสนอข้อมูลให้กับคณะกรรมการอาหารเพื่อรับทราบต่อไป

นายเก่ง เจียมกิจวัฒนา นักวิชาการอาหารและยาปฏิบัติการ ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ของ มีภารกิจในการตรวจสอบการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ สุขภาพให้เป็นที่ไปตามหลักวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปราบปราม เฝ้าระวัง การลักลอบนำเข้า ผลิตภัณฑ์สุขภาพ เช่น อาหาร ยา เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำอาง วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ผลิตภัณฑ์สมุนไพร เป็นต้น และตรวจปล่อยสินค้านำเข้าร่วมกับด่านศุลกากรเชียงใหม่ของ สำหรับการนำเข้าและ ส่งออกสินค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่ของส่วนใหญ่จะเป็นผักและผลไม้ จึงจะขอแนะนำเสนอประเด็นการ ตรวจหาสารพิษตกค้างในผักและผลไม้

สำหรับการกำกับดูแลผักและผลไม้ที่นำเข้าเพื่อจำหน่าย โดยกองด่านอาหารและยา ได้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังผักและผลไม้สดนำเข้าที่อาจมีสารพิษตกค้างทางการเกษตรมาตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อลดและขจัดสารพิษตกค้างทางการเกษตรที่เกินค่ามาตรฐาน ที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค โดยการจัดกลุ่มตามความเสี่ยงจากมากไปหาน้อย ในการดำเนินการนั้น ได้อ้างอิงตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยอาหารที่มีสารพิษตกค้าง (เลขที่ ๓๘๗ เลขที่ ๓๙๓ และฉบับที่ ๔๑๙)

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยกำหนดวิธีการผลิต เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษา ผักหรือผลไม้สดบางชนิดและการแสดงฉลาก และเรื่องวิธีการผลิตเครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาอาหาร (ฉบับที่ ๓๘๖ และฉบับที่ ๔๒๐)

๓. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเรื่อง การตรวจสอบอาหารที่นำเข้าหรือ ส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ผู้ผลิตจะต้องมีมาตรฐานการผลิตที่ยอมรับตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยาเรื่อง เอกสารหรือใบรับรองมาตรฐานระบบการผลิตอาหารสำหรับการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหาร

ผู้นำเข้าต้องได้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหาร (อ.๗) ตามมาตรา ๑๕ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นผู้ที่มีสิทธิเข้าใช้ระบบ National single window (NAW) พร้อมเชื่อมโยงพิกัดสินค้ากับ กรมศุลกากร และการแจ้งรายละเอียดผลิตภัณฑ์สุขภาพก่อนการนำเข้าในรูปแบบ License per invoice (LPI)

อำนาจและหน้าที่ของด่านอาหารและยาเชียงใหม่ ดังนี้

๑. ตรวจสอบเอกสาร

๒. ตรวจสอบบัญชีผักผลไม้สดที่ด่านอาหารและยาเคยตรวจพบสารพิษตกค้างของผู้ผลิตจากประเทศที่นำเข้า โดยจะต้องมีมาตรการจัดการพิเศษสำหรับกลุ่มที่ตรวจพบสารตกค้างปริมาณสูง

๓. การตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นในห้องปฏิบัติการโดยใช้ชุดตรวจสารพิษตกค้างเบื้องต้น (ชุดตรวจ GT test kit โดยจะทำการตรวจหาสารพิษตกค้างในกลุ่ม organophosphate โชนิเดียมคาร์บอเนต และชุดตรวจ TM/2 test kit โดยจะทำการตรวจหากลุ่มสารเคมี Organochlorines และ Pyrethroid เป็นต้น

๔. ตรวจวิเคราะห์โดยห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการรับรอง ISO 17025 เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์จังหวัดเชียงราย ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์เอกชน เป็นต้น โดยจะทำการตรวจหาสารเคมีกำจัดแมลง ๔ กลุ่ม สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช สารเคมีกำจัดวัชพืช

ในการตรวจหาสารพิษตกค้างในผักและผลไม้ หากพบว่าเกินค่ามาตรฐานจะดำเนินการคดีตามกฎหมายกับผู้นำเข้า และนำข้อมูลเข้าสู่บัญชีกลุ่มผักผลไม้สดตามความเสี่ยงของการพบสารเคมีตกค้าง (Very high risk)

Hazard Analysis Critical Control Point หรือ HACCP เป็นระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร มุ่งเน้นถึงการประเมิน และวิเคราะห์อันตรายที่อาจปนเปื้อนในอาหาร ได้แก่ อันตรายทางชีวภาพ จุลินทรีย์ก่อโรค อันตรายทางเคมี และอันตรายทางกายภาพ กล่าวคือสารพิษตกค้างจากวัตถุอันตรายทางการเกษตรจัดเป็นอันตรายทางเคมี สำหรับสถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักผลไม้สด ซึ่งต้องกำหนดวิธีการป้องกันในทุกขั้นตอนการผลิตไว้ใน HACCP plan ซึ่งรวมถึงการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างทั้งในวัตถุดิบที่รับเข้ามาและผลิตภัณฑ์ก่อนนำออกจำหน่าย จึงจะได้รับการรับรอง HACCP ส่วนมาตรฐาน ISO 22000 HACCP เป็นระบบการจัดการด้านความปลอดภัยอาหาร ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ส่วนคือ (๑) HACCP + Good manufacturing Practice (GMP) + ISO 9001 สถานที่ผลิต (คัดและบรรจุ) ผักผลไม้สดที่ได้ รับการรับรอง ISO 22000 จึงถือว่ามี

มาตรฐานการผลิตครอบคลุม HACCP (๒) รายการที่ต้องดำเนินการล่วงหน้า (prerequisite programs) คือ GMP, กระบวนการควบคุม

(๓) การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

การจัดกลุ่มผักผลไม้สดตามความเสี่ยงของการพบสารพิษตกค้างในผักและผลไม้ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มความเสี่ยงสูงมาก (Very high risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่มีข้อมูลใน Very high risk list (มีประวัติพบสารพิษตกค้างไม่ผ่านมาตรฐาน) ที่แสดงหน้าเว็บไซต์กองด่านอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หากเบื้องต้นตรวจพบสารเคมีปริมาณสูงจะมีการกักสินค้า

แล้วนำตัวอย่างไปตรวจอย่างละเอียดในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เมื่อพบว่ามีการปนเปื้อนในปริมาณสูงเกินที่กฎหมายกำหนดจะนำไปทำลายตามขั้นตอนและดำเนินคดีกับผู้นำเข้า

๒. กลุ่มความเสี่ยงสูง (High risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่ด้านอาหารและยาเคยเก็บตัวอย่างแล้วพบสารพิษตกค้างฯ ไม่ผ่านมาตรฐานมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของตัวอย่างผักผลไม้แต่ละชนิด ใน ๕ อันดับแรก สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กลุ่มผัก ได้แก่ ถั่วลิสงเตาหวาน ขึ้นฉ่าย ผักชี คะน้า ปวยเล้ง เป็นต้น กลุ่มผลไม้ ได้แก่ ลิ้นจี่ เชอร์รี่ ทับทิม เป็นต้น จะนำตัวอย่างไปตรวจในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์เพื่อตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างหากพบว่าเกิดกว่าที่กำหนดจะดำเนินกับผู้นำเข้าสินค้าและนำข้อมูลเข้าสู่บัญชีเข้าสู่บัญชี very high risk

๓. กลุ่มความเสี่ยงต่ำ (Low risk) หมายถึง ผักผลไม้สดที่ด้านอาหารและยาเคยเก็บตัวอย่างแล้วพบสารพิษตกค้างฯ ไม่ผ่านมาตรฐานไม่เกินร้อยละ ๒๐ และไม่ใช้กลุ่ม Very high risk และกลุ่ม High risk ซึ่งจะทำให้การตรวจในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ณ ด้านอาหารและยาที่ตั้งอยู่ด้านศุลกากร

ตารางสถิติการตรวจวิเคราะห์ด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น และการส่งตัวอย่างตรวจวิเคราะห์ ณ ห้องปฏิบัติการ ด้านอาหารและยาเชิงของ ปีงบประมาณ 2562-2564									
ปีงบประมาณ	จำนวน ทดสอบ	ยาฆ่าแมลง (GT-Test Kit)			ยาฆ่าแมลง (TM/2)		จำนวนตัวอย่าง ส่งห้องปฏิบัติการ	ผลวิเคราะห์ เป็นบวก	ร้อยละ ตมมาตรฐาน
		ไม่พบ	พบปลอดภัย	พบไม่ปลอดภัย	ไม่พบ	พบ			
2562	4,214	3,790 (89.94%)	303 (7.19%)	17 (0.4%)	86 (2.04%)	18 (0.43%)	189	7	3.7
2563	5,713	3,764 (65.88%)	697 (12.20%)	47 (0.82)	1,150 (20.13%)	55 (0.96%)	555	106	19.09
2564	5,742	4,286 (74.64%)	274 (4.77%)	3 (0.05%)	1,166 (20.31%)	13 (0.23%)	211	39	18.48

ตารางสถิติการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานมีดังนี้

๑. สินค้ามีราคาที่ถูกกว่าการผลิตภายในประเทศ ทำให้มีการทะลักเข้ามาของสินค้า
  ๒. เทคโนโลยีในการตรวจวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการภายในประเทศอยู่ระหว่างการพัฒนาให้เท่าเทียมในระดับสากล
- ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหา
๑. การตรวจสอบตั้งแต่ต้นทางสำหรับผู้ผลิตที่ขึ้นทะเบียนไว้ และแนบผลวิเคราะห์จากผู้ผลิตทุกครั้งที่มีการนำเข้า
  ๒. ส่งเสริมการใช้ฉลากสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Organic) สำหรับพืชผักผลไม้ ที่นำเข้าทั้งหมด และแนบผลวิเคราะห์จากผู้ผลิตทุกครั้งที่มีการนำเข้า (เชิงนโยบาย)

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ได้จัดทำมาตรการตรวจสอบสินค้าที่เป็นผักและผลไม้ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ โดยมีแผนการดำเนินการเข้าไปตรวจสอบและเก็บตัวอย่างสินค้าตั้งแต่ต้นทาง ณ ประเทศจีน แต่เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่แต่ละประเทศได้ปิดด่านพรมแดนของตนเองและห้ามประชาชนข้ามแดน จึงทำให้ด่านอาหารและยาไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานได้ ปัจจุบันนี้ได้ขึ้นบัญชีผู้ผลิตสินค้าในประเทศจีนได้ทั้งหมดแล้ว ดังนั้นด่านอาหารและยาจะเริ่มดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวได้อีกครั้งในปี ๒๕๖๖

พลโท ชัย พรหมบาง ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ได้สอบถามว่า ที่ผ่านมามีสินค้าเกษตรจำนวนเท่าใดที่มีปริมาณสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐานที่กำหนด และการทำลายสินค้านั้นใช้งบประมาณส่วนใดในการจัดการทำลายสินค้า

เมื่อได้ทำลายสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศแล้ว ผู้ประกอบการในประเทศต้นทางมีการตอบโต้การตรวจสอบสินค้าเกษตรอย่างไรบ้าง

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การทำลายสินค้าจำพวกผักและผลไม้ที่มีสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐาน จะเป็นหน้าที่ของผู้นำเข้าสินค้าโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของด่านอาหารและยาเชียงใหม่ ด้วยวิธีการฝังกลบเนื่องจากมีปริมาณมาก

สำหรับการตรวจพบสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐานในอัตราร้อยละ ๒๐ ของการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมด ในส่วนของการตรวจหาสารเคมีตกค้างนั้นจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่ามีสารพิษตกค้างก่อนนำไปทำลาย ในอนาคตจะได้งบประมาณที่ลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากจะได้มีการเปลี่ยนมาใช้วิธีการตรวจตั้งแต่ต้นทางการผลิต

ในส่วนมาตรการตอบโต้ทางเศรษฐกิจกรณีการทำลายสินค้าเกษตรของทางการประเทศจีนได้ดำเนินการตอบโต้ในเชิงนโยบาย เช่น การตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ณ ด่านสินค้าที่นำเข้ามาจากประเทศไทย อนุญาตให้นำรถบรรทุกของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ผ่านด่านพรมแดนระหว่าง สปป.ลาว กับประเทศจีนไปก่อน เป็นต้น

ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ได้วางระบบการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าโดยระบบการขนส่งทางรถไฟผ่านด่านศุลกากรหนองคาย โดยรถไฟที่ทำหน้าขนส่งเป็นรถไฟระบบความเร็วปานกลาง ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง มีปริมาณ ๔๐ ตู้บรรทุกต่อขบวน แต่ปัจจุบันนี้การนำเข้าสินค้าโดยการขนส่งทางรถไฟยังมีปริมาณที่น้อยและไม่ต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับการนำเข้าด้วยรถบรรทุกที่ผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่

นายโรมัน ทองอินทร์ อนุกรรมการ ได้สอบถามดังนี้

๑. สินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่ ได้สร้างผลกระทบต่อเกษตรกรของประเทศไทยมากน้อยเพียงใด

๒. ในปัจจุบันนี้สินค้าเกษตรจากต่างประเทศมีการทะลักเข้ามาอีกหรือไม่ อย่างไร

๓. นอกจากสินค้าเกษตรแล้ว มีสินค้าประเภทอื่น เช่น ปุ๋ย ยารักษาโรค เป็นต้น ได้ทะลักเข้ามาในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

๔. ในการทะลักเข้ามาของสินค้าจากต่างประเทศมีทั้งการผ่านช่องทางบกและทางน้ำ ด่านอาหารและยา มีมาตรการใดที่จะปกป้องการทะลักของสินค้าต่าง ๆ เพื่อจะปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ

๕. เมื่อสินค้าเกษตรตรวจพบว่ามีปริมาณสารตกค้างเกินมาตรฐานและต้องนำไปทำลายทิ้ง
ด้านอาหารและยาเชิงของได้จัดพื้นที่ใดในการทำลายสินค้า

**นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหาร
และยาเชิงของ** ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมาด่านศุลกากร
เชิงของ ได้กำหนดให้ผู้นำเข้าสินค้าสมัครใจที่จะ
ทำลายสินค้าเอง เลือกพื้นที่ที่จะนำสินค้าไปทำลาย
หากในอนาคตสินค้านี้มีปริมาณมากจะต้องนำ
ประเด็นนี้ไปหารือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อจัดหาสถานที่ทำลายสินค้าเกษตร สำหรับ
ข้อสังเกตเกี่ยวกับสถานที่ทำลายสินค้าเกษตรที่
ตรวจพบสารเคมีตกค้างเกินค่ามาตรฐาน จะนำไป

หารือในเชิงนโยบายกับผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาต่อไป

ส่วนการทะลักของสินค้าเกษตรจากต่างประเทศนั้น เป็นไปตามหลักของเศรษฐศาสตร์
หากสินค้าที่ใดถูกกว่า ผู้ประกอบการก็จะไปนำสินค้าจากแหล่งนั้นมาจำหน่าย จึงส่งผลให้ต้องมา
พิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้ลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศ เพิ่มปริมาณและเพิ่มคุณภาพ
เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ส่งเสริมให้มีการบริโภค
สินค้าเกษตรที่ผลิตในประเทศไทย

พันตำรวจเอก ประทีป เจริญศิลป์ อนุกรรมการ ได้กล่าวดังนี้

๑. กระบวนการตรวจเอกสารนำเข้าสินค้าเกษตร ได้ตรวจตามมาตรฐานเอกสารของประเทศไทย
หรือไม่ อย่างไร

๒. การทำลายสินค้าเกษตรที่ตรวจพบสารเคมีตกค้างในปริมาณที่เกินมาตรฐาน ควรใช้
หลักการทำลายขยะที่ปนเปื้อนสารเคมีที่นำเข้าจากต่างประเทศ โดยการผลักดันไม่ให้นำเข้ามาใน
ประเทศ ซึ่งสามารถลดภาระด้านงบประมาณและบุคลากรของหน่วยงานรัฐได้

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชิงของ ได้กล่าวว่า เอกสาร
การนำเข้าสินค้าเกษตร โดยจะเริ่มจากกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรได้ถูกกำหนดไว้เป็นมาตรฐานจาก
องค์การอนามัยโลก (WHO) ที่จะควบคุมมาตรฐาน ISO และ Hazard Analysis Critical Control
Point หรือ HACCP โดยกำหนดให้สมาชิกขององค์การอนามัยโลกจะต้องไปปรับนโยบายและนำกลับมา
จัดตั้งองค์กรในประเทศของตนเอง เพื่อจะเป็นองค์กรกลางที่มีหน้าที่ควบคุมมาตรฐานการตรวจสินค้า
เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก เช่น ผู้ผลิตสินค้าเกษตรในประเทศไทยที่ต้องการส่งออกสินค้าเกษตรไปยัง
ต่างประเทศ ประเทศที่รับสินค้าต้องการเอกสารที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์การอนามัยโลก
เช่นเดียวกัน ในทางกลับกันหากผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าจะนำเข้าสินค้าเกษตร ก็ต้องใช้เอกสาร
ที่กำหนดโดยองค์การอนามัยโลกเช่นเดียวกัน เป็นต้น ในอนาคตจะได้มีการพัฒนาระบบเอกสารด้วย
การกำหนดเป็นบาร์โค้ดเพื่อให้มีการตรวจสอบได้ด้วยตนเอง อีกทั้งจะพัฒนาให้มีการตรวจสอบสารพิษ
ตกค้างได้ด้วยตนเอง

ในประเด็นการผลักดันสินค้าเกษตรที่ตรวจพบสารเคมีตกค้างเกินมาตรฐาน แทนการทำลาย
ในประเทศ จะต้องประสานงานให้กรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากเป็นพิธีการศุลกากรประกอบ
กับมีหลายหน่วยงานที่มาเกี่ยวข้อง

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงของ ได้กล่าวว่า การผลักดันสินค้าเป็นหนึ่งในวิธีการจัดการอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นอำนาจของกรมศุลกากร เมื่อกรมศุลกากรได้จับสินค้าของกลางมาแล้ว จะมีวิธีการดำเนินการคือ (๑) การจำหน่ายกรณีที่จำหน่ายได้ (๒) ทำลายสินค้า (๓) ส่งกลับไปยังประเทศต้นทาง เช่น ขยะอันตรายตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยได้จัดทำข้อตกลงไว้ ซึ่งกำหนดว่าผู้ใดมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการหากมีการนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยสามารถบังคับใช้กฎหมายได้โดยตรง เป็นต้น

สำหรับการผลักดันสินค้าเกษตรที่ตรวจพบสารเคมีตกค้างเกินค่ามาตรฐาน โดยกรมศุลกากร จะต้องพิจารณากฎหมายและ/หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่จะสามารถบังคับกับผู้นำเข้าสินค้าได้

ตามแนวเขตชายแดนของอำเภอเชียงของมีลักษณะการแบ่งเขตแดนโดยใช้แม่น้ำโขง จึงได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับฝ่ายปกครองอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย หน่วยงานความมั่นคง ตำรวจตระเวนชายแดน ทหารเรือ ทหารบก โดยมีการเดินลาดตระเวนในจุดเสี่ยงต่าง ๆ ในอดีต ด้านศุลกากรเชียงของได้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดที่ลักลอบนำเข้าสินค้าที่หลบหนีการตรวจของ ด้านศุลกากรเชียงของ เช่น เมล็ดกาแฟ เป็นต้น เมื่อทำการจับกุมแล้ว ได้มีการนำไปส่งตรวจพิสูจน์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนจะนำไปทำลายโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

ส่วนการทำลายสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศและอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในประเทศ โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์ เช่น หอมแดง กระเทียม เป็นต้น ซึ่งสามารถสังเกตได้ว่ากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงและกระเทียม จะไปเรียกร้องที่กระทรวงพาณิชย์เนื่องจากสินค้านี้ราคาตกต่ำ จากนั้นกระทรวงพาณิชย์จะขอให้กรมศุลกากรเฝ้าระวังการนำเข้าหอมแดงและกระเทียมตามพรมแดนต่าง ๆ ซึ่งการนำเข้าหอมแดงและกระเทียมมีอัตราที่สูงสุดในอดีตสำหรับอัตรานำเข้าจะมีอัตราเท่าใด จะเป็นไปตามความตกลงของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไปเจรจากับประเทศคู่ค้าของประเทศไทย

นางสาวพรพรรณ มณีสถิตย์ อนุกรรมการและเลขานุการคณะอนุกรรมการ ได้สอบถามว่า สภาพการค้าจังหวัดเชียงรายมีความคิดอย่างไร กรณีการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร ผ่านด้านศุลกากรเชียงของ ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือเสียเปรียบทางการค้าตามชายแดน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรของประเทศไทย

นายธนีสร์ กระจมพร รองประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวว่า จากการสังเกตการส่งออกและนำเข้าสินค้าผ่านด้านศุลกากรเชียงของ พบว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปต่างประเทศ เช่น ทุเรียน มังคุด ทุเรียน เป็นต้น จะมีการส่งออกเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะขึ้นอยู่กับฤดูกาลของผลไม้ชนิดนั้น ๆ

ผลกระทบของด้านศุลกากรที่มีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เช่น ด้านศุลกากรเชียงของ ด้านศุลกากรหนองคาย ด้านศุลกากรนครพนม ด้านศุลกากรมุกดาหาร เป็นต้น พบว่าในแต่ละด้านมีปัญหาโดยตลอด หากด้านศุลกากรด้านใดปิดพรมแดน สินค้าก็จะไปเข้าในด่านศุลกากรที่เปิดทำการซึ่งมีระยะทางที่ห่างกัน เมื่อพิจารณาสถิติการนำเข้าและส่งออกสินค้าในแต่ละด่านศุลกากรแล้วย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการเดินทางของรถบรรทุกในเส้นทางต่างประเทศ

ในอนาคตสภาพการค้าเชิงรายคาตการณ์ว่านอกจากจะมีสินค้าเกษตรแล้ว อาจจะมีสินค้าประเภทอื่น ๆ ด้วย โดยด่านศุลกากรเชียงของจะมีศูนย์กระจายสินค้าที่จำหน่ายผ่านระบบออนไลน์ ปัจจุบันระยะทางการเดินทางจากด่านศุลกากรเชียงของไปยังด่านพรมแดน สปป.ลาว และประเทศจีน ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทาง ๔ - ๖ ชั่วโมง ซึ่งในอนาคตหากมีการพัฒนาถนนใน สปป.ลาว จะทำให้มีการขนส่งได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด่านศุลกากรเชียงของ ได้กล่าวว่า สินค้าเกษตรที่ส่งออกไปยังต่างประเทศผ่านด่านศุลกากรเชียงของ ส่วนใหญ่จะเป็นผลไม้ เช่น ทูเรียน มังคุด ฝรั่ง เป็นต้น ประเภทผักจะเป็นมะนาว ส่วนผักที่ปลูกในประเทศไทยและส่งออกป็นั้นจะมีการบริโภคใน สปป.ลาว ในอดีต สปป.ลาว มีกำลังซื้อจึงต้องนำเข้าผักและเนื้อสัตว์จากประเทศไทย แต่ในปัจจุบัน สปป.ลาว ได้มีเริ่มปลูกผักและเลี้ยงสัตว์ในประเทศบ้างแล้ว อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดห้ามส่งออกสินค้าเกษตรบางประเภท เช่น กิ่งพันธุ์ส้มโอ ต้นกล้ามะพร้าว น้ำหอม เป็นต้น

นายโรมรัฐ ทองอินทร์ อนุกรรมการ ได้กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาควรกำหนดให้บรรจุภัณฑ์มีการกำหนดวันที่ผลิตและวันหมดอายุ เพื่อให้ผู้บริโภคได้ป้องกันตนเองจากสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ

นายณรงฤทธิ์ ทิพย์อาสน์ เลขาธิการประจำคณะกรรมการ ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีการตรวจสอบเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ ปัจจุบันนี้เป็นมีความทันสมัยมากขึ้นเพียงใด และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นั้นจะต้องใช้งบประมาณจำนวนเท่าใด

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงของ ได้กล่าวว่า ในการตรวจวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ จะมีการตรวจวิเคราะห์ ๒ ระดับ ดังนี้ (๑) การตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นโดยเป็นเทคโนโลยีที่ผลิตขึ้นในประเทศ (๒) การตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ โดยจะต้องมีการนำเข้าชุดตรวจจากต่างประเทศ ซึ่งเทคโนโลยีนี้จะสามารถตรวจวิเคราะห์แยกสารเคมีได้ ๕๐๓ ตัวอย่าง ตามห้องปฏิบัติการของประเทศแถบทวีปยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นขั้นสูงของการใช้เทคโนโลยีการตรวจวิเคราะห์ สำหรับประเทศไทยที่ใช้มาตรฐานห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการรับรอง ISO 17025 จะตรวจวิเคราะห์สารเคมีได้ ๑๕๐ - ๑๖๐ ตัวอย่าง แต่สารเคมีตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมีหลายตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม การใช้งบประมาณในการจัดซื้อชุดตรวจสารเคมีจึงต้องใช้งบประมาณที่สูง ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคที่นำเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญให้มีความสามารถให้ดีที่สุด

พลโท ชัย พรมบาง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ได้สอบถามว่า การดำเนินงานของด่านศุลกากรเชียงของ ตั้งแต่มีการเปิดสะพานเป็นด่านพรมแดนถาวร การปฏิบัติงานของบุคลากรและสถานที่เป็นอย่างไรบ้าง

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงของ ได้กล่าวว่า อาคารด้านศุลกากรบริเวณสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔ มีความพร้อมเป็นอย่างมาก ในอนาคตคาดว่าจะต้องขอบุคลากรเพิ่มขึ้น เนื่องจากกระทรวงคมนาคมได้สร้างศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าไว้ ประกอบรัฐบาลได้มีแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการขยายระบบขนส่งทางราง ด้วยการสร้างรถไฟรางคู่ จากสถานีเด่นชัยมายังอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะทำให้มีปริมาณงานเพิ่มขึ้นในอนาคต ในส่วนการบริหารจัดการระยะสั้น จะได้ประสานขอกำลังบุคลากรจากสำนักงานศุลกากรภาค ๓ (เชียงใหม่) และด้านศุลกากรแห่งอื่นในภาคเหนือช่วยเหลือไปก่อน

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด้านตรวจอาหารและยาเชียงของ ได้กล่าวว่า ในอนาคตหากมี ปริมาณสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าเกิดขึ้น จะต้องมีการขออัตรากำลังบุคลากรเพิ่มเติม และขยายพื้นที่การปฏิบัติงาน

นายสันติสุข ภูมิเงิน หัวหน้าด้าน ตรวจพืชเชียงของ ได้กล่าวว่า ด้านตรวจพืชเชียงของ กรมวิชาการเกษตร ได้จัดทำแผนงานด้านบุคลากรด้วยการขออัตรากำลังเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ เพิ่มอีก ๕ ตำแหน่ง ประกอบด้วย นักวิชาการเกษตร และนักวิทยาศาสตร์ ด้านตรวจพืช เชียงของมีภารกิจในการตรวจสอบพืช

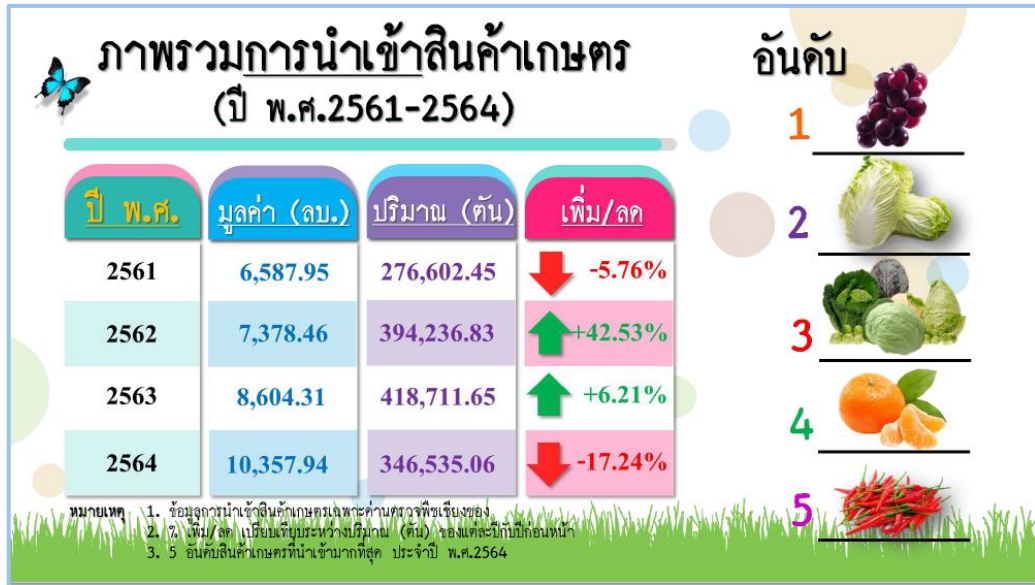
และผลิตผลทางการเกษตร ที่นำเข้าและส่งออก ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และรับผิดชอบดูแลเส้นทางการเดินทางหลวงนานาชาติที่ผ่านไทย-ลาว-จีนหรือเส้นทาง R3A พิธีสารไทย-จีน ซึ่งประเทศไทยได้นำเข้าผลไม้จากประเทศจีนจำนวน ๒๓ ชนิด และส่งออกผลไม้จากประเทศไทยไปยังประเทศจีน ๒๒ ชนิด ในปัจจุบันสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่จะส่งออกไปยังประเทศจีนโดยผ่านเส้นทาง R3A จะต้องผ่านด้านศุลกากรเชียงของเท่านั้น ต่อจากนี้จะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ด้านตรวจพืชเชียงของได้นำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการต่อไป

นางสาววนิสสา เตชะวงศ์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ ได้กล่าวว่า ด้านตรวจพืชทั่วประเทศมีทั้งหมด ๔๘ แห่ง จังหวัดเชียงรายมีด้านตรวจพืช ๔ ด้าน ดังนี้ (๑) ด้านตรวจพืชแม่สาย (๒) ด้านตรวจพืชเชียงแสน (๓) ด้านตรวจพืชเชียงของ (๔) ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง

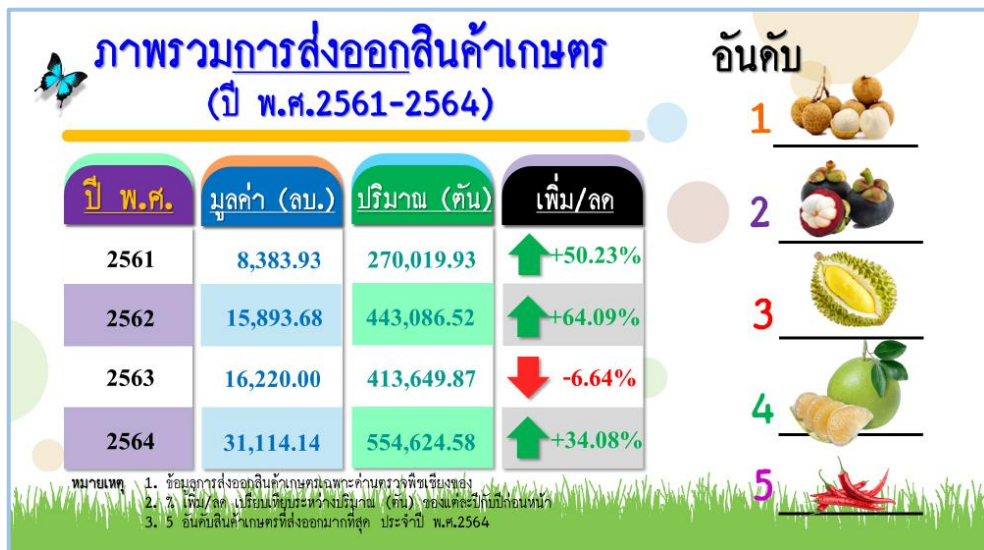
บุคลากรด้านตรวจพืชเชียงของ แบ่งเป็น ข้าราชการ ๖ คน พนักงานราชการ ๓ คน และ ลูกจ้างเหมาบริการ ๓ คน โดยมีกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน ๖ ฉบับ ประกอบด้วย

- ๑) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๒) พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๓) พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๔) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๕) พระราชบัญญัติยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๖) พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ปัจจุบันด่านตรวจพืชเชียงใหม่สำนักงานทำการอยู่ ณ อาคารด่านศุลกากรเชียงใหม่ของสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงใหม่-หัวเวียง)

ตารางภาพรวมการนำเข้าสินค้าเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ตารางภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ในส่วนภารกิจของด่านตรวจพืชเชียงใหม่ มีภารกิจในการตรวจศัตรูพืชของสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งมีการตรวจพบศัตรูพืชจากสินค้าเกษตร เช่น หนอนไยผัก เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน หนอนซอนไบ เป็นต้น สำหรับมาตรการกักกันพืชในสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศหากพบว่ามีศัตรูพืชที่ติดเข้ามาในสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ จะมีการให้ผู้นำเข้าสินค้าจัดการทำลายรวมทั้งดินที่ติดมากับพืชซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามนำเข้ามาในประเทศไทย จะมอบหมายให้ผู้นำเข้าดินของประเทศไทยมาเปลี่ยนก่อนปล่อยสินค้า

การตรวจสอบการปนเปื้อนสารเคมี โดยจะต้องตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการของกรมวิชาการเกษตร ในการตรวจรอบ ๖ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๕) ตรวจพบการปนเปื้อนสารเคมีในสินค้าเกษตรนำเข้า ดังนี้ (๑) วัตถุดิบทรายประเภทที่ ๔ (วอ.๔) เช่น ส้ม พาลเลย์ ขึ้นฉ่าย เป็นต้น (๒) ปริมาณ

สารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs) เช่น ผักชี ขึ้นฉ่าย ปวยเล้ง เป็นต้น (๓) เกณฑ์ปลอดภัย เช่น ผักกินหัวทุกชนิด เป็นต้น

นายโรมรัฐ ทองอินทร์ อนุกรรมการ ได้กล่าวว่า ในการตรวจสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากประเทศมีขั้นตอนในการตรวจที่ซับซ้อนที่จะต้องใช้ระบบระหว่างหน่วยงานคือ กรมวิชาการ เกษตรและสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ดังนั้นเพื่อให้มีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสองหน่วยงานควรประสานความร่วมมือในการตรวจระหว่างกัน โดยการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน ประกอบกับการขออัตรากำลังเพิ่มเติมจากส่วนกลางอาจจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากนโยบายการลดอัตรากำลังข้าราชการของรัฐบาล

นายสันติสุข ภูมิเงิน หัวหน้าด่านตรวจพืชเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การผลักดันสินค้าเกษตร

ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเมื่อตรวจพบสารเคมีเกินกว่ามาตรฐานกำหนดกลับไปยังต้นทาง กรมวิชาการ เกษตรไม่มีอำนาจที่จะผลักดันได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจ ทำได้เพียงแต่ผลักดันสิ่งต้องห้าม ตามกฎหมายเท่านั้น สำหรับการอะลุ่มอล่วยสินค้าเกษตรที่พบว่าเสียหายจากการขนส่งอาจจะพบเชื้อรา ด้านตรวจพืชเชียงใหม่ได้ให้ผู้นำเข้าสินค้าคัดแยกส่วนที่เสียไปทำลาย ส่วนดีอนุญาตให้นำเข้ามาในประเทศ ประกอบกับการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ที่นำเข้ามาจากประเทศจีน ได้ปฏิบัติตามพิธีสาร

ระหว่างไทย-จีน ซึ่งได้กำหนดให้การนำเข้าผลไม้จะต้องมีพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อโดยได้ขึ้นทะเบียนไว้ รวมไปถึงการขึ้นทะเบียนแปลงปลูกด้วย ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้การปฏิบัติตามพิธีสารดังกล่าวใช้กับการนำเข้าสินค้าและส่งออกสินค้าไปต่างประเทศด้วย

การส่งสินค้าผ่านด่านตรวจพืชเชียงใหม่ ได้การยอมรับจากประเทศจีนเรื่องมาตรฐานของสินค้า เมื่อนำเข้าไปแล้วจะไม่มีปัญหาด้านพิธีการศุลกากร จึงทำให้ผู้ประกอบการด้านการส่งออกนิยมนที่จะส่งสินค้าผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่

พลเอก วสันต์ สิริยมงคล กรรมการและประธานคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า ปัญหาบรรทุกหัวลากที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้กำหนดห้ามรถหัวลากจากประเทศไทยลากตู้สินค้าระหว่างด่านศุลกากรเชียงใหม่ไปยังด่านพรมแดนลาว - จีน ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นนานเท่าใด

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ตั้งแต่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พร้อมกับการประกาศของจังหวัด เชียงรายที่ห้ามมีการเดินทางระหว่างจังหวัด การเดินทางข้ามพรมแดนระหว่างประเทศทางบก ประกอบกับคนขับที่ขับรถบรรทุกออกไปยังประเทศไทย จะต้องกลับเข้ามาในประเทศไทยโดยใช้ระยะเวลาไม่เกิน ๗ ชั่วโมง จึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจ้างรถหัวลากบรรทุกของ สปป.ลาว เป็นผู้ลากบรรทุกทุกในระหว่างที่อยู่ใน สปป.ลาว

การดำเนินการสำหรับรถหัวลากของ สปป.ลาว อยู่ในความตกลงระหว่างประเทศหลายฉบับ รวมไปถึงกรอบการขนส่งอาเซียน โดยกระทรวงคมนาคมและกระทรวงการต่างประเทศได้เจรจาในประเทศเพื่อนบ้าน จึงได้มีการขึ้นทะเบียนรถบรรทุกของแต่ละประเทศจำนวนประเทศละ ๑๐๐ คัน ซึ่งสามารถทำให้รถที่ขึ้นทะเบียนนั้นสามารถเดินทางเข้าไปยังประเทศนั้น ๆ ได้ อย่างไรก็ตาม มีเพียงแค่ความตกลงเท่านั้น ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากมีต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงสร้างโอกาสให้กับ สปป.ลาว โดยรัฐบาลจีนได้ลงทุนซื้อรถบรรทุกหัวลากเพื่อดำเนินการขนส่งจากด่านศุลกากรเชียงของไปไปยังด่านพรมแดน สปป.ลาว – จีน

มาตรการกำหนดให้คนขับรถบรรทุกที่ขับออกไปจากด่านศุลกากรเชียงของและจะต้องกลับเข้ามาในประเทศภายใน ๗ ชั่วโมง หากเกินเวลาจะต้องกักตัว ๓ วัน มาตรการดังกล่าวเป็นคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดเชียงราย โดยอ้างอิงจากศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งมีข้อสังเกตว่าประกาศฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกไปแล้วหรือยัง

พลเอก วสันต์ สิริยมงคล กรรมการและประธานคณะกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า อาคารด่านข้ามสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงของ - ห้วยทราย) หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจดูแลรับผิดชอบ

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากรด่านศุลกากรเชียงของ ได้กล่าวว่า ในอดีตเมื่อเปรียบเทียบการรับผิดชอบดูแลอาคารพรมแดนสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๑ (หนองคาย-เวียงจันทน์) กรมศุลกากรมีหน้าที่รับผิดชอบดูแล โดยได้จัดทำตาม

ระเบียบพัสดุของหน่วยงานรัฐ หากมีการชำรุดซ่อมแซมจะมีการตั้งงบประมาณเข้ามาดูแล เมื่อมีการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๒ (จังหวัดมุกดาหาร) แห่งที่ ๓ (จังหวัดนครพนม) และแห่งที่ ๔ (อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย) ได้มีการกำหนดให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตั้งงบประมาณแผ่นดินในการจัดสร้างสะพานและอาคารด่านพรมแดน บริหารงานโดยกรมทางหลวง ดังนั้นปัจจุบันนี้อาคารและสถานที่ด่านพรมแดนจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมวิชาการเกษตร จึงเป็นเพียงหน่วยงานที่เข้าไปใช้พื้นที่เท่านั้น

ในการประชุมช่องทางโดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ใช้อาคารสถานที่ของด่านพรมแดนต่าง ๆ จะมีกรมทางหลวงเป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการช่องทาง” ส่วนกรมศุลกากรได้มีการตั้งคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งที่ทำงานร่วมกันเรียกว่า “คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน หรือ ครอ.” โดยกรมศุลกากรเป็นประธาน มีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาทำงานร่วมกัน ซึ่งจะมีการประชุมทุก ๓ เดือน ปีละ ๔ ครั้ง ดังนั้นการดำเนินงานภายใต้คณะกรรมการของด่านศุลกากรเชียงของ มีคณะกรรมการหลัก ๒ คณะกรรมการ คือ คณะกรรมการช่องทาง โดยมีกรมทางหลวงเป็นประธาน และคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (ครอ.) โดยมีกรมศุลกากรเป็นประธาน ซึ่งจะมีการนำปัญหาต่าง ๆ เข้ามาร่วมปรึกษาหารือระหว่างกัน

พลเอก วสันต์ สूरียมงคล กรรมการและประธานคณะกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า ในการตรวจสินค้านำเข้าที่ผ่านด่านศุลกากรเชียงใหม่ของจะดำเนินการอย่างไรบ้าง และต่อมาหากพบว่าพบสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรเกินกว่ามาตรฐานกำหนดจะดำเนินการอย่างไร

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด้านศุลกากรเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศโดยรถบรรทุกตู้คอนเทนเนอร์จะต้องมีการตรวจด้วยการเปิดตรวจสอบทุกตู้สินค้า

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า เมื่อตรวจพบสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศจากการตรวจสอบในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ณ อาคารด่านศุลกากรเชียงใหม่ของ จากนั้นจะมีการส่งตรวจไปยังห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานวิทยาศาสตร์เชียงใหม่เพื่อยืนยันผลอีกครั้งหนึ่ง ในส่วนการดำเนินคดีจะต้องมีการระบุชนิดและปริมาณสารเคมีที่พบ ปัญหาที่ไม่สามารถดำเนินคดีได้เนื่องจากการตรวจเบื้องต้นในห้องปฏิบัติการนั้นไม่สามารถระบุชนิดของสารเคมีและปริมาณที่พบได้จะเห็นได้ว่ากระบวนการตรวจสอบสารเคมีไม่เบ็ดเสร็จเท่าที่ควร

ในการส่งสินค้าเกษตรจำพวกผักและผลไม้ไปตรวจที่ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานวิทยาศาสตร์เชียงใหม่ จะต้องใช้ระยะเวลาในการรับรองผลทั้งสิ้น ๗ วันทำการ เนื่องจากระยะเวลาในการตรวจยืนยันผลที่นาน จึงไม่สามารถกักสินค้าที่ตรวจพบสารเคมีได้ ทำให้ต้องปล่อยสินค้าเข้าสู่ตลาดเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เมื่อได้ผลการตรวจสอบจากห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์มาแล้ว จะทำการขึ้นบัญชีผู้นำเข้าสินค้าในกลุ่มความเสี่ยงสูงมาก (Very high risk) เพื่อให้เป็นการป้องกันการนำเข้าในครั้งต่อไป โดยด่านอาหารและยาจะมีอำนาจในการกักสินค้าได้

นายสันติสุข ภูมิเงิน หัวหน้าด่านตรวจพืชเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ด่านตรวจพืชเชียงใหม่ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล จึงไม่มีอำนาจที่จะระงับการนำเข้าสินค้าที่มีสารเคมีตกค้างที่เกินมาตรฐานกำหนด โดยได้จัดทำเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ยกเว้นการกำจัดศัตรูพืชหากตรวจพบสามารถดำเนินการระงับการนำเข้าสินค้าได้

กรณีการตรวจพบศัตรูพืชถ้าเป็นการตรวจพบทั้งในประเทศและต่างประเทศ ถือว่าไม่เป็นศัตรูพืชกักกัน ด่านตรวจพืชเชียงใหม่จะดำเนินการรมยาฆ่าแมลงหรือคัดแยกออกจากบรรจุภัณฑ์ก่อนนำเข้าสู่ประเทศไทย

พลเอก วสันต์ สूरียมงคล กรรมการและประธานคณะกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า มีข้อร้องเรียนจากประชาชนว่าผักที่นำเข้าจากประเทศจีน เหตุใดไม่มีการเน่าเสีย เป็นไปได้หรือไม่ว่าจะมีการใช้สารเคมี เช่น ฟอर्मารีน (Formalin) เป็นต้น รักษาสภาพความสดใหม่ของผัก

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า ที่ผ่านมามีภาคประชาชนมาสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารเคมี เช่น ฟอर्मารีน (Formalin) เป็นต้น ในการรักษาสภาพความสดของผัก ด่านอาหารและยาเชียงใหม่ได้ตรวจสอบผักทุกชนิดที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยการตรวจหาสารฟอर्मารีน (Formalin) ไม่พบว่ามีการใช้สารเคมีดังกล่าวในผักแต่อย่างใด

สำหรับความสดของผักเป็นเทคนิคของการเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะนำไปไว้ในห้องเย็นที่มีอุณหภูมิต่ำ ประกอบกับประเทศจีนมีสภาพอากาศที่หนาวเย็นจึงทำให้สามารถคงความสดของผักได้

เมื่อเทียบกับการเก็บเกี่ยวผักของประเทศไทย จะมีการเก็บเกี่ยวที่ไม่ได้เก็บในท้องถิ่นที่มีอุณหภูมิต่ำจึงทำให้ผักเหี่ยวเฉาและเน่าเสียได้ง่าย

ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑/๑ (เชียงใหม่) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ในจังหวัดและในเขตภาคเหนือ เช่น การตรวจสารเสพติด การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์ การตรวจรับรองห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ การตรวจสารเคมีในพืชผลทางการเกษตร เป็นต้น

พลเอก วสันต์ สूरียมงคล กรรมการและประธานคณะกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวว่า การขยายตัวด้านการส่งออกของไทยไปต่างประเทศและการนำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศ เพื่อให้การตรวจสินค้ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการตั้งห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ด่านศุลกากรเชียงใหม่ และหากไม่มีการตั้งห้องปฏิบัติการดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพการตรวจสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

นายสุรฉัตร จงจิต หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยาเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา พยายามที่จะดำเนินการตรวจสารเคมีตกค้างในสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นทาง โดยจะได้กำหนดเป็นนโยบายให้มีการนำไปถือปฏิบัติต่อไป

พันตำรวจเอก ประทีป เจริญกัลป์ อนุกรรมการ ได้กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ควรมีการนำเสนอไปยังผู้บริหารของหน่วยงาน เพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ

พลตำรวจตรี ภาดล ประภานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ได้กล่าวว่า สถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ ได้เข้ามามีบทบาทอย่างไรในการปราบปรามการกระทำความผิด กรณีที่ผู้นำเข้าไม่สำแดงสินค้านำเข้า รวมถึงการทำลายสินค้าด้วย

นายวสันต์ สุขสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร ด่านศุลกากรเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) ได้มีสถานีตำรวจภูธรเชียงใหม่ และหน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง (นรข.) และหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ เข้ามาประชุมร่วมด้วยในการดำเนินงานได้มีการประสานงานร่วมกันเพื่อจะจับกุมและปราบปรามการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น

สำหรับการทำลายสินค้าที่นำเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย หากทำลายจะมีการกำหนดว่าให้หน่วยงานใดเข้าร่วมดำเนินการซึ่งเป็นไปตามกฎหมายกำหนดไว้

นายธนีสร์ กระจุกพร รองประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวว่า การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนของอำเภอเชียงใหม่ จะมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยการประชุมกับหัวหน้าส่วนราชการภายในอำเภอซึ่งจะมีการประชุมทุก ๆ เดือน

ภาคเอกชนพยายามผลักดันให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดตั้งหน่วยงานหลักในพื้นที่อำเภอเชียงใหม่ เพื่อจะได้รองรับศักยภาพการขยายตัวและปริมาณสินค้านำเข้าและส่งออกที่มีปริมาณที่มากขึ้นในอนาคต สำหรับการค้าชายแดนมี ๒ ลักษณะคือ (๑) การค้าชายสินค้าที่ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๔ (เชียงใหม่-ห้วยทราย) (๒) การค้าชายแดนแขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว

เมื่อมีการเปิดการค้าชายแดนระหว่างเชียงใหม่กับแขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว ซึ่งมีจุดผ่อนปรนประกอบด้วย จุดผ่อนปรนบ้านหาดบ้าย จุดผ่อนปรนบ้านแจ่มป่อง จุดผ่อนปรนบ้านห้วยลึก และจุดผ่อนปรนร่มโพธิ์ทอง จะทำให้เศรษฐกิจในอำเภอเชียงใหม่และจังหวัดเชียงใหม่ได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก ประกอบกับในปัจจุบันมีการปิดจุดผ่อนปรนดังกล่าว จึงทำให้ขาดรายได้

จากการค้าขาย ดังนั้นจึงให้มีการเปิดจุดผ่อนปรนดังกล่าวโดยเร็ว เพื่อให้มีการกระจายรายได้สู่ผู้ประกอบการรายย่อย

**นายธนกร วิภาคกิจ ปลัดอำเภอหัวหน้างานสำนักงานอำเภอ
เชียงของ** ได้กล่าวว่า ปัจจุบันนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
ในฐานะประธานคณะกรรมการโรคติดต่อประจำจังหวัดเชียงราย ได้มี
นโยบายที่จะเปิดจุดผ่อนปรนต่าง ๆ ซึ่งได้มีการหารือกับเจ้าแขวงบ่อแก้ว
สปป.ลาวแล้ว ทั้งนี้ต้องรอให้ทาง สปป.ลาว ได้เปิดจุดผ่อนปรนตรงข้าม
ประเทศไทยด้วย

**พลเอก วสันต์ สूरียมมงคล กรรมการและประธานคณะอนุกรรมการ
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค** ได้มีข้อเสนอแนะต่อสภาหอการค้าจังหวัด
เชียงรายดังนี้

๑. สภาหอการค้าจังหวัดเชียงรายควรสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดเชียงราย เพื่อผลักดันให้มีการเปิดด่านพรมแดนทั้งสองฝั่ง
๒. นำเสนอปัญหาการขนส่งสินค้าที่เป็นหัวลากรถบรรทุกที่คนขับเป็นคนไทยซึ่งไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ของ สปป.ลาว ได้ เนื่องจากปัญหาการปิดพรมแดนของ สปป.ลาว ส่งผลกระทบต่อสินค้าส่งออกที่ตกค้างเป็นจำนวนมาก

*****

ประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงาน ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา นำโดยพลเอก วสันต์ สूरियมงคล กรรมการ ในฐานะประธาน คณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค นำคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษาอนุกรรมการ ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย โดยมีประเด็นแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เขต ๓๔ และผู้แทนบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) สรุปได้ดังนี้

พลเอก วสันต์ สूरियมงคลกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า ปัญหาสำคัญหนึ่งที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้ใช้บริการโทรศัพท์ พบเมื่อใช้โทรศัพท์มือถือในบริเวณพื้นที่ชายแดน คือ ผู้ใช้บริการที่มีการโทรออกหรือรับสายอยู่ในดินแดนฝั่งไทย ถูกคิดค่าบริการในอัตราสูงแบบบริการข้ามแดนอัตโนมัติหรือโรมมิ่งต่างแดน ซึ่งมีสาเหตุจากการปรับเปลี่ยนระบบของเครื่องโทรศัพท์โดยอัตโนมัติไปใช้เครือข่ายของผู้ให้บริการจากอีกประเทศที่สัญญาณแรงกว่า และปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นผู้บริโภค ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านหรือผู้ที่เดินทางไปทางท่องเที่ยวในพื้นที่ตามแนวชายแดนต้องประสบปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค จึงได้จัดโครงการเดินทางไปศึกษาดูงาน เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ณ จังหวัดเชียงราย โดยได้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาปัญหาสัญญาณของประเทศเพื่อนบ้านรบกวนเข้ามาในประเทศไทยที่ทำให้เสียค่าบริการระหว่างประเทศในอัตราที่สูง

๒. เพื่อประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง อันจะนำมาซึ่งการทำงานเชิงบูรณาการการแก้ไขปัญหาของผู้บริโภคระหว่างหน่วยงานในส่วนภูมิภาค

โดยในการเดินทางมาศึกษาดูงานครั้งนี้ ได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ ดังนี้

๑. รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

๒. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม เขต ๓๔ (จังหวัดเชียงราย)

๓. บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงราย

จากนั้น ผู้แทนจังหวัดเชียงรายและสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

นางสุภาพรณ หมั่นเจริญ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นระยะทางประมาณ ๓๐๐ กิโลเมตร จึงมีด่านศุลกากรที่มีการนำเข้าและส่งออกสินค้า หลายแห่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าและส่งออกสินค้าประเภท ผักและผลไม้ที่จะต้องมีการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อความปลอดภัยและเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค นอกจากนี้ จังหวัดเชียงรายยังมีระบบโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ที่มีความทับซ้อนด้านสัญญาณสื่อสารระหว่างสัญญาณสื่อสารของ

ผู้ประกอบการโทรคมนาคมภายในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมในการคิดค่าบริการของผู้บริโภค โดยจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการตรวจสอบและ พิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้บริโภคในเบื้องต้นเพื่อคุ้มครองสิทธิ ของผู้บริโภคแล้ว อย่างไรก็ตามจังหวัดหวังว่าจะได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการที่เดินทางมาศึกษา ดูงาน เพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไขให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อประชาชนจังหวัดเชียงรายต่อไป

นายวุฒิเลิศ ชนะหาญ ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา และจังหวัดน่าน มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่วิทยุ การออกใบอนุญาต การส่งเสริมสิทธิและรับเรื่องร้องเรียนของ ประชาชนผู้บริโภค ทั้งทางด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งปฏิบัติการกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับ มอบหมาย

ปัจจุบันสำนักงานฯ ได้ออกใบอนุญาตสถานีฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้แก่ บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด และบริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ในส่วนของการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่บริเวณแนวชายแดนติดต่อกับประเทศ เพื่อนบ้าน (สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) เพื่อแก้ไข ปัญหาผู้บริโภคซึ่งเป็นผู้ใช้บริการโทรศัพท์พบเมื่อใช้โทรศัพท์มือถือในบริเวณพื้นที่ชายแดน สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านโทรคมนาคมในประเทศเพื่อนบ้านได้มีการตั้ง คณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้าน และได้มีการจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและ จัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทย – ลาว – เมียนมา ระหว่างสำนักงาน กสทช. และผู้ประกอบการ กิจการโทรคมนาคมฝั่งไทย ร่วมกับกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคมสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อตรวจวัดระดับความแรงสัญญาณร่วมกัน และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระดับความแรงสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามบริเวณชายแดน ป้องกันการทับซ้อนของสัญญาณโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่บริเวณแนวชายแดน สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ ๓ ค่ายเม็งรายมหาราช ดำเนินการตรวจค้น และจับกุมผู้ลักลอบตั้งสถานีวิทยุคมนาคมเพื่อรับ - ส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดน

นอกจากนี้ สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ (เชียงใหม่) ได้จัดทำโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบหมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) และโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น การติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ให้แก่หมู่บ้านและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล การตั้งศูนย์การเรียนรู้ให้แก่เยาวชน และบุคคลทั่วไป (USO NET) บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต พิมพ์งาน และอื่น ๆ บริเวณโรงเรียนและโรงพยาบาลชุมชน เป็นต้น โดยสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ (เชียงใหม่) จะมีการลงพื้นที่เพื่อตรวจติดตามโครงการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และการรับเรื่องร้องเรียนกรณีสายสื่อสารไม่เป็นระเบียบ

การจัดระเบียบของสายสื่อสาร สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดการแผนการจัดระเบียบสายสื่อสารใน ๒ ลักษณะ คือ (๑) การจัดระเบียบตามแผนงานประจำปี และ (๒) การจัดระเบียบเมื่อมีการร้องเรียน

จากนั้น คณะเดินทางไปศึกษาดูงานฯ ได้ร่วมกันซักถามและแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ สำนักงาน กสทช. มีแนวทางการแก้ไขปัญหาคอลเซ็นเตอร์ (call center) หลอกหลวงอย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาตวิเทศคมนาคม ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินคดีกับผู้ประกอบการที่ดำเนินงานในลักษณะของคอลเซ็นเตอร์หลอกหลวง ตามพระราชบัญญัติ

วิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัจจุบันกระบวนการคอลเซ็นเตอร์ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการหลอกลวง เช่น การใช้ข้อความ SMS เป็นต้น ซึ่งทางสำนักงาน กสทช. ได้มีการพิจารณาหาแนวทางและมาตรการป้องกันร่วมกับบริษัทเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การกำหนดชุดตัวเลข (+66) เพื่อแสดงให้เห็นว่าหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้าเป็นหมายเลขที่โทรมาจากต่างประเทศ เพื่อให้ประชาชนสังเกตและเกิดความตระหนักรู้ที่จะระมัดระวังว่าหมายเลขโทรศัพท์ดังกล่าวอาจเป็นกระบวนการคอลเซ็นเตอร์หลอกลวง การตรวจสอบหาแหล่งที่มาของข้อความ SMS หลอกลวง เป็นต้น

ประเด็นที่ ๒ สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ มีแนวทางการให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามารถรักษาผู้ป่วยทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้สามารถให้บริการทางโทรคมนาคมแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง สำนักงาน กสทช. ได้จัดสรรเงินจากกองทุนวิจัยและพัฒนาโครงการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือกองทุน USO ซึ่งมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาต นำมาสนับสนุนระบบอินเทอร์เน็ตตามโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หมู่บ้าน และชุมชนที่อยู่ให้พื้นที่ห่างไกล

ประเด็นที่ ๓ สำนักงาน กสทช. มีมาตรการในการจัดระเบียบสายสื่อสารอย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ปัจจุบันสำนักงาน กสทช. ได้กำกับดูแลเรื่องการพาดสายสื่อสารรวมมือกับการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การอนุญาตให้พาดสายสื่อสารเป็นหน้าที่และอำนาจของการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดังนั้น ในกรณีที่พบว่าสายสื่อสารพาดตักห้องข้าง สำนักงาน กสทช. ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ประกอบการโทรคมนาคมมีหน้าที่แจ้งไปยังบริษัทผู้ให้บริการสายสื่อสารโทรคมนาคม และการไฟฟ้าฯ ให้ดำเนินการแก้ไข เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นอันตรายจากสายสื่อสารดังกล่าว ในส่วนของการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสายสื่อสาร สำนักงาน กสทช. จะเป็นผู้ประสานให้ผู้เสียหาย (ผู้ร้อง) และบริษัทผู้ให้บริการสายสื่อสารโทรคมนาคมได้เจรจาไกล่เกลี่ยและเยียวยาค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง

นายเกรียงไกร พันธุ์ศรีดี โทรศัพท์จังหวัดเชียงราย ผู้แทนจากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสารอาจแก้ไขได้ด้วยการกำหนดให้มีการใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Optical Fiber Cable) ร่วมกัน เช่น หมู่บ้านจัดสรร ควรกำหนดให้มีการเดินสายเคเบิลใยแก้วนำแสงส่วนกลางที่มีการบริหารจัดการสัญญาณผ่านตู้ชุมสายสัญญาณสื่อสาร เมื่อเจ้าของบ้านในหมู่บ้านซื้อบริการสัญญาณสื่อสารกับผู้ประกอบการรายใด ผู้ประกอบการรายนั้นจะต้องเชื่อมสัญญาณสื่อสารกับตู้ชุมสายสัญญาณสื่อสารของหมู่บ้านเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ให้แก่หมู่บ้านที่ห่างไกลครบหรือไม่

นายวุฒิเลิศ ชนะหาญ ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ให้แก่หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบและพื้นที่ห่างไกลเสร็จสิ้นแล้ว อย่างไรก็ตามการติดตั้งดังกล่าวยังคงมีปัญหาเรื่องค่าความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สายที่ยังไม่ได้มาตรฐานในบางพื้นที่

นายเกรียงไกร พันธุ์ศรีตุ โทรศัพทจังหวัดเชียงราย ผู้แทนจากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า บริษัทฯ ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ให้แก่หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบและพื้นที่ห่างไกลเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีปัญหาที่ตรวจพบภายหลังการติดตั้งอุปกรณ์ คือ การร้องเรียนว่าการติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ในบางพื้นที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่ชาวบ้านประสงค์ใช้อินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย อย่างไรก็ตามการพิจารณาย้ายจุดติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน กสทช.

นายวุฒิเลิศ ชนะหาญ ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า การติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ที่มีการตรวจรับตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน กสทช. แล้ว บริษัทฯ สามารถยื่นเรื่องขอย้ายจุดติดตั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (WiFi) ได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ ๕ จากการลงพื้นที่พบว่าสัญญาณโทรศัพท์ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัด ดังนั้น สำนักงาน กสทช. ควรพิจารณาให้มีการติดตั้งสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่ม

ประเด็นที่ ๖ สำนักงาน กสทช. มีแนวทางป้องกันผู้ลักลอบตั้งสถานีวิทยุคมนาคมเพื่อรับ - ส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดนอย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากการให้บริการทางโทรคมนาคมของประเทศไทยมีลักษณะเป็นคลื่นสัญญาณสื่อสารที่มีมาตรฐานและมีราคาถูก จึงทำให้ง่ายต่อลักลอบใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดน อย่างไรก็ตาม ได้กำชับให้สำนักงาน กสทช. ในพื้นที่เฝ้าระวังการลักลอบใช้คลื่นสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย และหากพบการกระทำผิดให้ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ เนื่องจากการกระทำความผิดส่วนใหญ่เกิดขึ้นในต่างประเทศ สำนักงานฯ จึงประสบปัญหาเรื่องเขตอำนาจในการจับกุมผู้ลักลอบใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดน

ประเด็นที่ ๗ สำนักงาน กสทช. ได้มีการกำกับดูแลเว็บไซต์ที่มีลักษณะเป็นการเล่นการพนันออนไลน์อย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาตวิทยุคมนาคม ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า การกำกับดูแลการเปิดเว็บไซต์ เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น สำนักงาน กสทช. จึงมีอำนาจเพียงประสานไปยังผู้ประกอบการที่ให้บริการสัญญาณสายสื่อสารขอให้ระงับการเปิดเว็บไซต์ดังกล่าว ประสานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจและ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้ตรวจสอบเว็บไซต์เท่านั้น แต่หากต่อมาพบว่าการเปิดเว็บไซต์ใดเป็นไปเพื่อการหลอกลวงประชาชน สำนักงาน กสทช. ก็สามารถดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดได้

ประเด็นที่ ๘ สำนักงาน กสทช. ควรจัดสร้างปัญญาประดิษฐ์ (ระบบ AI) รวบรวมถ้อยคำหรือข้อความที่มีฉ้อฉลมักใช้ในการหลอกลวง มาใช้เป็นตัวกรองข้อความ SMS หลอกลวงที่ส่งถึงประชาชน

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาโตตุลาการ ๒ รักษาการแทน ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. กำลังพิจารณาจัดทำปัญญาประดิษฐ์ (ระบบ AI) คัดกรองข้อความ SMS หลอกลวง

ประเด็นที่ ๙ ปัจจุบันศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงรายได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนกรณีถูกระบบการคอลเซ็นเตอร์หลอกลวงมาน้อยเพียงใด

นายสมบูรณ์ ศรีไพศาลเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดเชียงราย ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า โดยส่วนใหญ่ประชาชนจะไปแจ้งความร้องทุกข์กรณีถูกระบบการคอลเซ็นเตอร์หลอกกับกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

ประเด็นที่ ๑๐ สำนักงาน กสทช. มีแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ใช้บริการที่มีการโทรออกหรือรับสายอยู่ในดินแดนฝั่งไทย แต่ถูกคิดค่าบริการในอัตราสูงแบบบริการข้ามแดนอัตโนมัติหรือโรมมิ่งต่างแดนอย่างไร

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาโตตุลาการ ๒ รักษาการแทน ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. และหน่วยงานในประเทศพื้นบ้านที่มีชายแดนติดกับประเทศไทยได้ร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อพิจารณาการจัดการคลื่นความถี่ของสัญญาณภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพและไม่ให้เกิดการรบกวนคลื่นความถี่ของประเทศเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาการเปิดรับคลื่นสัญญาณของเครือข่ายอื่นนอกเหนือจากเครือข่ายเดิมที่ใส่ซิมการ์ดอยู่ในพื้นที่แนวชายแดนของประเทศต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในการจัดการขนาดของคลื่นสัญญาณของเครือข่ายที่เหมาะสมไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งกับคลื่นสัญญาณของประเทศอื่น ในกรณีที่ผู้ใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ถูกคิดค่าบริการในอัตราสูงแบบบริการข้ามแดนอัตโนมัติหรือโรมมิ่งจากการรับสายหรือโทรออกบริเวณชายแดน ผู้ใช้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังบริษัทเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือสำนักงาน กสทช. เพื่อขอไม่ชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเหตุดังกล่าวได้

ทั้งนี้ คาดว่าในอนาคตปัญหาดังกล่าวจะหมดไป เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้ WiFi Calling ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่นำสัญญาณ WiFi มาเป็นคลื่นโทรศัพท์เพื่อโทรออกหรือรับสายแทนการใช้บริการ Roaming

นายเกรียงไกร พันธุ์ศรีดี โทรศัพท์จังหวัดเชียงราย ผู้แทนจากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า จากการสอบถามผู้ใช้บริการเครือข่ายสัญญาณของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) พบว่า ผู้ใช้บริการที่ใช้โทรศัพท์บริเวณอำเภอเชียงของ ประสบปัญหาถูกคิดค่าบริการในอัตราสูงแบบบริการข้ามแดนอัตโนมัติหรือโรมมิ่งต่างแดน ซึ่งในเบื้องต้นทางบริษัทฯ ได้เร่งประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของบริษัทฯ ให้ผู้ใช้บริการที่มีการใช้บริการสัญญาณโทรเข้าและออกบริเวณริมชายแดนควรปิดระบบบริการโรมมิ่ง

ประเด็นที่ ๑๑ เห็นควรให้ผู้แทนจากสำนักงาน กสทช. นำเรื่องปัญหาคอลเซ็นเตอร์ไปหารือกับฝ่ายบริหารของสำนักงาน กสทช. เพื่อเร่งพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการคอลเซ็นเตอร์ให้สามารถเข้าถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการกำกับดูแลปัญหาดังกล่าวได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ประเด็นที่ ๑๒ บริษัทเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ควรพิจารณาหาแนวทางและมาตรการป้องกันข้อความ SMS หลอกหลวง แทนการผลักภาระให้ผู้ใช้บริการสัญญาณเครือข่ายต้องเป็นผู้พิจารณาและระมัดระวังข้อความ SMS หลอกหลวง

นายพิชัย สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการอนุญาโตตุลาการคุ้มครองผู้บริโภค ๒ รักษาการแทนผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการภูมิภาค ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ปัจจุบันบริษัทเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีบริการปิดรับข้อความ SMS ที่ผู้ใช้บริการสามารถกำหนดเลือกรับข้อความ SMS ได้

ประเด็นที่ ๑๓ สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่หรือไม่

นายวุฒิเลิศ ชนะหาญ ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า สำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ดังนี้

๑) การจัดระเบียบการพาดสายสื่อสารยังประสบปัญหาเรื่องงบประมาณในการดำเนินการ เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลหน่วยงานในท้องที่ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าพิจารณาอบหมายให้หน่วยงานใดในท้องที่เป็นเจ้าภาพในการจัดระเบียบการพาดสายสื่อสาร

๒) การจัดระเบียบสายไฟฟ้าและสายสื่อสารลงใต้ดินต้องใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง โดยงบประมาณในการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินจะถูกจัดสรรมาจากการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรร ส่วนการพิจารณากำหนดจุดการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินเป็นหน้าที่และอำนาจของการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงาน กสทช. ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะกำหนดตามเส้นทางสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว และพื้นที่ที่จังหวัดประสงค์ให้นำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน ในส่วนของการนำสายสื่อสารลงดิน บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดทำท่อร้อยสายสื่อสารลงใต้ดินเพื่อให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมเช่าท่อร้อยสายสื่อสาร แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีกรอบข้อบังคับให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมต้องเช่าท่อร้อยสายของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) จึงทำให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมอาจเลือกวิธีการเดินสายสื่อสารอื่นแทนการลงดิน และนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินสายมาคิดค่าบริการเพิ่มเติมกับผู้ใช้บริการซึ่งเป็นผู้บริโภค

นายเกรียงไกร พันธุ์ศรีดี โทรศัพท์จังหวัดเชียงราย ผู้แทนจากบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ในฐานะที่บริษัทฯ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ดูแลการสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทยภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐควรพิจารณาออกข้อบังคับให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมต้องเช่าท่อร้อยสายสื่อสารของบริษัทฯ และควรรณรงค์ให้หน่วยงานของรัฐใช้บริการด้านโทรคมนาคมของบริษัทฯ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทฯ มีผลประกอบการเพิ่มมากขึ้น

*****

สรุปประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะอนุกรรมการธิการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ด้านศุลกากรเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายและสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เขต ๓๔อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ถึงวันศุกร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยได้หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค การตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ และการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ นายด่านศุลกากรเชียงของ กรมศุลกากร หัวหน้าด่านตรวจอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หัวหน้าด่านตรวจพืชเชียงของ กรมวิชาการเกษตร ประธานสภาหอการค้าจังหวัดเชียงราย ผู้อำนวยการสำนักงาน กสทช. เขต ๓๔ ผู้แทนจากบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) และรับทราบปัญหาในการดำเนินงานของหน่วยงาน สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบและรับรองสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ได้แก่

๑) ปัญหาการทะลักเข้ามาของสินค้า เนื่องจากสินค้า เช่น ผักและผลไม้ ที่นำเข้ามา มีราคาถูกกว่าผักและผลไม้ที่ผลิตในประเทศ ซึ่งแม้ว่าด่านศุลกากรจะได้กำหนดมาตรการการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าด้วยการเก็บตัวอย่างผักและผลไม้ไปตรวจหาการปนเปื้อนสารเคมี แต่การตรวจสอบสารปนเปื้อนต้องใช้เครื่องมือ และชุดตรวจที่มีการจัดซื้อจากต่างประเทศที่มีราคาค่อนข้างสูง จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพของสินค้าได้ในปริมาณที่สอดคล้องกับปริมาณของสินค้าที่มีการนำเข้า

๒) ปัญหาข้อกำหนดของไทยที่ส่งผลเสียกับประเทศ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - ๑๙ ไทยได้ประกาศกำหนดให้คนขับรถลากตู้สินค้าที่ใช้ระยะเวลาในการเดินเข้าไปส่งสินค้าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและเดินทางกลับมาประเทศไทยเกิน ๗ ชั่วโมง ต้องกักตัว จึงทำให้ผู้ประกอบการฝั่งไทยไม่สามารถนำส่งสินค้าโดยรถลากตู้สินค้าไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ เนื่องจากการเดินทางส่งสินค้าต้องใช้ระยะเวลาเกิน ๗ ชั่วโมง จนทำให้ผู้ประกอบการชาวจีนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใช้โอกาสนี้รับจ้างขนสินค้าต่อจากรถลากของไทย

๓) ปัญหาการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกสินค้ามีหลายหน่วยงาน

๔) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร เนื่องจากในอนาคตด่านเชียงของจะเป็นจุดรองรับการเปลี่ยนถ่ายสินค้านำเข้าจากการขนส่งรถไฟ

๕) ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด - ๑๙ ทำให้การนำเข้าและส่งออกสินค้าส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าและส่งออกผ่านด่านเท่านั้น การนำเข้าและส่งออกผ่านจุดผ่อนปรนไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประกาศห้ามนำเข้าและส่งออกสินค้าบริเวณดังกล่าว จึงทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยไม่สามารถประกอบการค้าได้

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกิจการ

คณะกรรมการกิจการได้มีข้อห่วงใยกรณีการทำลายสินค้าที่มีสารพิษตกค้างด้วยการฝังกลบ เนื่องจากสินค้าที่นำเข้าไปปัจจุบันมีปริมาณมาก การทำลายด้วยการฝังกลบอาจทำให้เกิดสารพิษตกค้างในดิน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่ในบริเวณที่มีการฝังกลบได้ จึงเสนอให้มีการผลักดันสินค้าดังกล่าวออกนอกประเทศแทน และเห็นควรให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่และเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสินค้านำเข้าและส่งออกมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้ประสานงาน

๒. ปัญหาและอุปสรรคการคุ้มครองผู้บริโภคด้านโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

๑) ปัญหาผู้ใช้บริการที่มีการโทรออกหรือรับสายอยู่ในดินแดนฝั่งไทย ถูกคิดค่าบริการในอัตราสูงแบบบริการข้ามแดนอัตโนมัติหรือโรมมิ่งต่างแดน เนื่องจากสัญญาของผู้ให้บริการภายในประเทศอ่อนกว่า เครื่องโทรศัพท์ที่พกติดตัวมาระบบเครื่องโทรศัพท์จึงปรับเปลี่ยนโดยอัตโนมัติไปใช้เครือข่ายของผู้ให้บริการจากอีกประเทศที่สัญญาแรงกว่า

ปัจจุบันได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อประสานงานระหว่างสำนักงาน กสทช. และผู้ประกอบการโทรคมนาคมประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศเมียนมาร์ เป็นต้น พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขระดับความแรงสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามบริเวณชายแดน ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. คาดว่าในอนาคตปัญหาดังกล่าวจะหมดไป เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้ WiFi Calling ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่นำสัญญาณ WiFi มาเป็นคลื่นโทรศัพท์เพื่อโทรออกหรือรับสายแทนการใช้บริการ Roaming

๒) ปัญหาการลักลอบตั้งสถานีวิทยุคมนาคมเพื่อรับส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดน สำนักงาน กสทช. ได้ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จับกุม ติดตาม และปราบปราม ผู้ลักลอบตั้งสถานีวิทยุคมนาคม แต่เนื่องจากการกระทำความผิดส่วนใหญ่เกิดขึ้นในต่างประเทศ สำนักงานฯ จึงประสบปัญหาเรื่องเขตอำนาจในการจับกุมผู้ลักลอบใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายข้ามชายแดน

๓) ปัญหาการจัดระบบสายสื่อสาร

(๑) สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดการแผนการจัดระเบียบสายสื่อสาร ๒ ลักษณะ คือ (๑) การจัดระเบียบตามแผนงานประจำปี และ (๒) การจัดระเบียบเมื่อมีการร้องเรียน เนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตให้พาดสายสื่อสาร คือ การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดังนั้น ในกรณีที่พบว่าสายสื่อสารพาดตกต้องขัง สำนักงาน กสทช. ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ประกอบการโทรคมนาคมมีหน้าที่แจ้งไปยังบริษัทผู้ให้บริการสายสื่อสารโทรคมนาคม และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ให้ดำเนินการแก้ไข เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนได้รับอันตรายจากสายสื่อสารดังกล่าว ในส่วนของการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสายสื่อสาร สำนักงาน กสทช. จะเป็นผู้ประสานให้ผู้เสียหาย (ผู้ร้อง) และบริษัทผู้ให้บริการสายสื่อสารโทรคมนาคมได้เจรจาไกล่เกลี่ยและเยียวยา ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายที่เกิดขึ้นจริง

(๒) ปัญหาเรื่องงบประมาณในการดำเนินการจัดระเบียบการพาดสายสื่อสาร เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลหน่วยงานในท้องที่ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานใดในท้องที่เป็นเจ้าภาพในการจัดระเบียบการพาดสายสื่อสาร

(๓) ปัญหาการจ้บระเบียบสายไฟฟ้าและสายสื่อสารลงดินซึ่งต้องใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง โดยงบประมาณในการนำสายไฟฟ้าลงดินจะถูกจัดสรรมาจากการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดสรร ส่วนการพิจารณากำหนดจุดการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดินเป็นหน้าที่และอำนาจของการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงาน กสทช. ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะกำหนดตามเส้นทางสำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว และพื้นที่ที่จังหวัดประสงค์ให้นำสายไฟฟ้าลงดิน ส่วนงบประมาณในการนำสายสื่อสารลงดิน บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) จะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดทำท่อร้อยสายสื่อสารลงดินเพื่อให้บริษัทเครือข่าย โทรคมนาคมเช่าท่อร้อยสายสื่อสาร แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มี การออกข้อบังคับให้บริษัทเครือข่าย โทรคมนาคมต้องเช่าท่อร้อยสายของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) จึงทำให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมอาจเลือกวิธีการเดินสายสื่อสารอื่นแทนการลงดิน และนำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเดินสายมาคิดค่าบริการเพิ่มเติมกับผู้ใช้บริการซึ่งเป็นผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)

๑) ปัญหาการจัดระเบียบสายสื่อสารอาจแก้ไขได้ด้วยการกำหนดให้มีการใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Optical Fiber Cable) ร่วมกัน เช่น หมู่บ้านจัดสรร ควรกำหนดให้มีการเดินสายเคเบิลใยแก้วนำแสงส่วนกลางที่มีการบริหารจัดการสัญญาผ่านตู้ชุมสายสัญญาณสื่อสาร เมื่อเจ้าของบ้านในหมู่บ้านซื้อบริการสัญญาณสื่อสารกับผู้ประกอบการรายใด ผู้ประกอบการรายนั้นจะต้องเชื่อมสัญญาณสื่อสารกับตู้ชุมสายสัญญาณสื่อสารของหมู่บ้านเท่านั้น

๒) รัฐควรพิจารณาออกข้อบังคับให้บริษัทเครือข่ายโทรคมนาคมต้องเช่าท่อร้อยสายสื่อสารของบริษัทฯ และควรรณรงค์ให้หน่วยงานของรัฐใช้บริการด้านโทรคมนาคมของบริษัทฯ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทฯ มีผลประกอบการเพิ่มมากขึ้น

รายนามคณะเดินทางไปศึกษาดูงาน

กรรมการ

๑. พลเอก วสันต์ สุริยมงคล กรรมการและประธานคณะอนุกรรมการ
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการ

๒. นายณรงฤทธิ์ ทิพย์อาสน์ เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๓. นางสาวปวรรณ ธีมัญญุตานันท์ เลขานุการประจำคณะกรรมการ

อนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๔. พลเอก เสรี วงศ์ประจิตร อนุกรรมการ
๕. พันตำรวจเอก ประทีป เจริญศิลป์ อนุกรรมการ
๖. นายโรมรัฐ ทองอินทร์ อนุกรรมการ
๗. นางสาวพรพรรณ มณีสถิตย์ อนุกรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๘. พลโท ชัย พรหมบาง
๙. พลตำรวจตรี ภาดล ประภานนท์

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

๑๐. นางสาวลดาวัลย์ ไยพิมล นิติกรปฏิบัติการ
๑๑. นายจิตรภาณุ ปันศิริ นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงาน

